

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul (XXXI) Nr. 214 (1300)
Simbătă 19 aprilie 1980

8 pagini — 1 leu

EXPERIENȚA — INEPUIZABIL IZVOR PENTRU PERFECȚIONAREA MUNCII

Începând din luna martie și pînă la sfîrșitul acestei luni, în întreaga țară se desfășoară un amplu schimb de experiență al cadrelor didactice care urmărește să sporească preocupările acestora și ale conducătorilor de școli și să le îmbogățească resursele metodologice pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor și lichidarea, pe această bază, a repetenției, pentru creșterea eficienței procesului instructiv. În această vastă și bogată activitate — organizată în zilele destinate activităților metodice — în care se pune un deosebit accent pe stabilirea modalităților de valorificare a experienței didactice și organizatorice pozitive în scopul generalizării ei, s-au realizat asistențe la lecții și alte activități didactice, conduse de educatoare, învățători, profesori și directori de unități școlare care au dobîndit bune rezultate în pregătirea elevilor și au fost evidențiate căi și metode validate de însăși practica didactică.

În toate etapele desfășurării schimbului de experiență în diferite localități din țară au participat tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, și alți tovarăși din conducerea ministerului; atmosfera de lucru a întîlnirilor cadrelor didactice, ce au loc cu prilejul asistențelor la lecții, al prezentării referatelor asupra cadrului în care sînt organizate activitățile didactice și diferitele sisteme de lucru cu elevii, dezbaterile care au loc și schimbul de opinii prilejuit, toate acestea contribuie la creșterea aportului pe care schimbul de experiență îl aduce perfecționării tuturor activităților de pregătire a elevilor.

Pentru educatoare schimburile de experiență au fost organizate în grădinițe din mediul rural și urban, avînd în vedere relevarea sistemului de cunoștințe și deprinderi însușite de preșcolari, în funcție de noua programă, prezentarea sălilor de clasă, a spațiilor de joacă, a condițiilor igienico-sanitare necesare, a materialului didactic confecționat, uneori cu ajutorul copiilor.

Învățătorii, ca și profesorii diferitelor discipline de învățămînt, au avut prilejul să constate și să rețină modalități originale de concepere a unor lecții și activități practice fundamentate pe relații de colaborare a profesorului sau maistrului-instructor cu colectivele claselor, pe cunoașterea posibilităților fiecărui elev, pe procedee de integrare organică a mijloacelor de învățămînt în lecție și de abordare interdisciplinară a cunoștințelor predate, pe metode de stimulare a activității independente, pe diferențierea sarcinilor, urmărindu-se, în principal, formarea capacității elevilor de a gândi creator, a concepției lor materialist-științifice.

Pentru directorii unităților de învățămînt aceste schimburi de experiență înseamnă contactul cu noi procedee didactico-pedagogice care converg spre ridicarea nivelului general al învățămîntului de toate gradele, spre atingerea parametrilor unei conduceri și organizări științifice a procesului de instruire și educare a tinerelor generații.

Este necesar ca în continuarea desfășurării schimbului de experiență, să se acorde o și mai mare atenție organizării tuturor acțiunilor programate, într-o cît mai strînsă legătură cu aspectele concrete ale muncii cadrelor didactice care iau parte la aceste schimburi de experiență.

Nu poate fi nimănui de folos asistența la o oră sau două de curs, audierea unor expuneri cu interesante idei pedagogice, dacă nu se vor pune în dezbateri probleme de mare importanță pentru realizarea sarcinilor ce revin școlii noastre în această etapă, cum sînt cuprinderea și menținerea în școală a tuturor copiilor, pînă la absolvirea învățămîntului obligatoriu; creșterea procentelor de promovare a elevilor corespunzător condițiilor materiale și de încadrare cu personal di-

(Continuare în pag. a 4-a)



Va rămîne adinec întipărit în inimile tuturor oamenilor muncii din țara noastră, ale întregului nostru popor, actul memorabil prin care, într-o entuziastă și fermă unanimitate, Marea Adunare Națională, organul suprem al puterii de stat, a hotărît reinvestirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de președinte al Republicii Socialiste România.

Întreaga națiune, animată de profunde sentimente de bucurie, stîmă și admirație față de cel mai iubit fiu al său, trăiește momente de nestămutată încredere în drumul luminos pe care poporul nostru va continua să-l străbată, sub conducerea înțeleaptă și clarvăzătoare a președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. „Cu inimile pline de nemărginită dragoste și mîndrie patriotică, de profundă recunoștință și admirație, comuniștii, întregul activ al Ministerului Educației și Învățămîntului, împreună cu toți slujitorii școlii românești și tineretul studios — se spune în telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu — folosim acest moment de aleasă prețuire pentru a vă transmite, stimat și iubit conducător, odată cu prinosul gîndurilor și sentimentelor de adîncă cinstire și prețuire, cele mai calde și respectuoase urări de sănătate și fericire, de noi și mărețe împliniri în vasta activitate pe care o desfășurați în fruntea partidului comunist și a statului nostru socialist, pentru progresul, bunăstarea și prosperitatea poporului român”.

În consens cu întreaga națiune, cadrele didactice, elevii și studenții de pe tot cuprinsul patriei își manifestă hotărîrea de a acționa neîncetat, într-o deplină unitate, pentru ridicarea învățămîntului la nivelul răspunderilor și exigențelor pe care le pune în fața sa dezvoltarea României în etapa actuală și în perspectivă, pentru a asigura formarea omului nou, cu o temeinică pregătire profesională și un larg orizont științific și cultural, cu o conștiință înaltă, revoluționară, devotat trup și suflet partidului, patriei și poporului, cauzei construirii socialismului și comunismului în țara noastră, progresului și păcii în întreaga lume.

ȘCOLILE ROMÂNEȘTI DIN BLAJ LA 225 DE ANI

Adunarea festivă de la începutul acestei luni, consacrată aniversării a 225 de ani de la deschiderea primelor școli românești din orașul Blaj a constituit un bilanț rodnic și un însuflețitor îndemnul de a ridica pe noi culmi tradițiile învățămîntului românesc, de a-l lega tot mai strîns cu producția și cercetarea, cu cerințele vieții sociale. Într-o atmosferă de vibrantă emoție și mîndrie patriotică am ascultat Mesajul adresat cadrelor didactice și elevilor din orașul Blaj de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România,

Cuvintele vibrante ale Mesajului stăruie cu putere în mintea și sufletul nostru, hotărîți fiind să răspundem cu dăruire și pricepere chemării de a munci cu pasiune pentru ca, împreună cu întregul nostru popor, să ne aducem contribuția „la dezvoltarea și înflorirea învățămîntului românesc, la înfăptuirea neabătută a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea, a mărețului Program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism”.

Prof. ION BUZĂȘI
Blaj



Colaborarea școală-organizația U. T. C.

FORUMUL TINEREI GENERAȚII

Desfășurîndu-se la puțin timp după o seamă de evenimente de importanță deosebită în viața partidului și a întregului nostru popor — Congresul al XII-lea al P.C.R., cel de-al doilea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, Congresul Educației și Învățămîntului, alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare — Forumul tineretului, care urmează să se desfășoare în zilele de 5—7 mai, constituit prin reunirea Congresului al XI-lea al U.T.C., a celei de-a XII-a Conferințe a U.A.S.C.R. și a celei de-a IV-a Conferințe a Organizației Pionierilor va reprezenta un moment cu profunde semnificații în întreaga activitate desfășurată de organizațiile de copii și tineret pentru creșterea contribuției tineretului, a organizațiilor sale revoluționare la realizarea obiectivelor dezvoltării economico-sociale a patriei.

În contextul eforturilor vizînd îmbunătățirea muncii politico-educative, Forumul tineretului urmează să adopte „Programul unitar de muncă și educare comunistă a tinerei generații”, al cărui proiect a fost supus și dezbaterii conferințelor județene ale U.T.C. și

ale Organizației Pionierilor și conferințelor Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din centrele universitare, și care se va constitui, în viitor, într-un cadru optim de perfecționare și ridicare la un nivel calitativ superior a întregii activități educative consacrate unirii și mai strîns a eforturilor generației tinere în înfăptuirea exemplară a politicii partidului și statului nostru. Acest program cuprinde ansamblul obiectivelor și formelor de educare comunistă, pentru muncă și viață a tinerei generații, în concordanță cu procesele și evoluțiile generale ale societății românești prefigurate de documentele de partid.

Înscriindu-se în eforturile generale de perfecționare a școlii românești, activitatea organelor și organizațiilor U.T.C. din unitățile de învățămînt a înregistrat, în ultimii ani, un salt calitativ marcat de rezultatele superioare obținute în pregătirea profesională a elevilor, în formarea și educarea lor

ANDREI POPESCU
adjunct de șef de secție la C.C. al U.T.C.

(Continuare în pag. a 6-a)

De ce dăm elevilor teme... dacă nu ne uităm pe caietele acestora?

Din sondajul realizat, recent, în câteva școli argeșene ne-am convins că majoritatea cadrelor didactice consideră **activitatea diferențiată și tratarea individualizată a elevilor** printre căile cele mai eficiente de asigurare a progresului școlar și lichidare a repetenției în ciclul primar.

Dar, deși apreciate de toți interlocutorii noștri, aceste valoroase cerințe nu și-au găsit întotdeauna o finalizare riguroasă. De pildă, cu toată organizarea temeinică și diversificarea sarcinilor de lucru din ora de gramatică, ținută la clasa a III-a de la Școala din Golești, ne întrebăm care a fost eficiența activității independente desfășurate cu elevii C.V. și R.B., care întâmpină dificultăți în procesul învățării și au unele lipsuri în pregătire? Asistând la lecție, am observat că învățătoarea a solicitat celor doi elevi să dea, în scris, exemple de propoziții în care adjectivele să fie situate în urma substantivelor. Colegii lor au avut ca sarcină să numească adjectivele cu înțeles opus pentru termenii acru, alb, bine, frumos, scris, cuminte și tinăr. Elevii C.V. și R.B. nu au realizat integral și corect sarcina dată ca muncă independentă în clasă și au primit pentru acasă o temă comună cu întreaga clasă, ce nu a continuat, prin cerințele metodice propuse, activitatea nerealizată de cei doi elevi.

Toți cei 28 de elevi din clasa a III-a de la Școala nr. 1 din Ștefănești au avut de efectuat una și aceeași temă: rezolvarea problemei 48 de la pagina 115 și a unui grup de exerciții de la pagina 112 din „Exerciții și probleme de aritmetică” pentru clasele I—IV de Ioan Artin și Haralambie Constantinescu. În catalogul acestei clase, elevii C.M., C.V., D.L., și S.C. sînt apreciați la matematică cu note de 4, 5 și 6. A doua zi, la geometrie, întreaga clasă condusă de inv. Florica Mățăoanu — care ne-a mărturisit că a planificat o serie de măsuri pentru elevii care își însușesc mai greu unele cunoștințe —

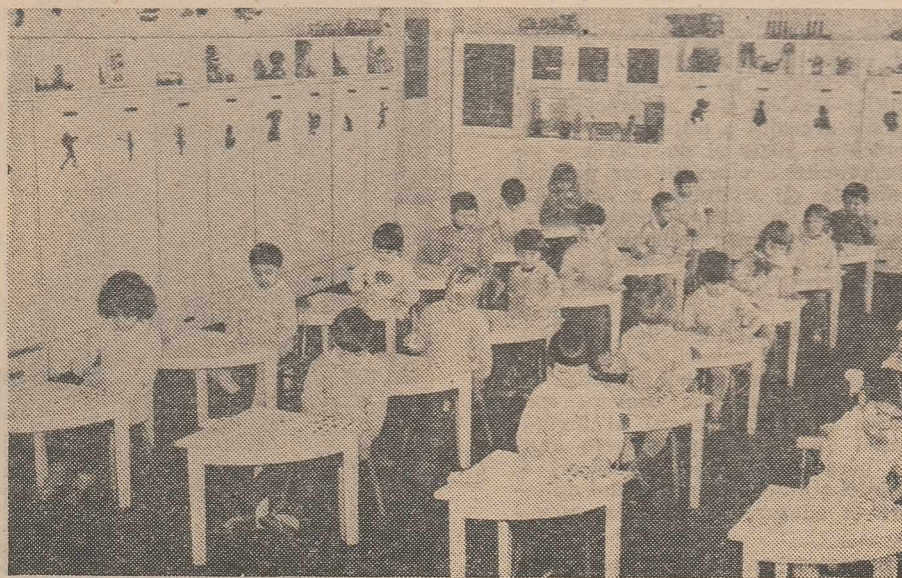
a primit ca temă să rezolve problemele 82 și 83 de la pagina 103 din manual.

Una din condițiile esențiale ale asigurării succesului la învățatură a elevilor o reprezintă verificarea temeinică a îndeplinirii sarcinilor primite de către aceștia, în cadrul activității din clasă și pentru acasă. De ce elevii clasei a IV-a de la Școala din Golești au primit la matematică teme pentru acasă, dacă nu s-a făcut și verificarea sistematică și ritmică a calității rezolvării lor? În ce măsură aceste teme au orientat pe învățator asupra progresului pe care elevii îl fac, asupra dificultăților pe care le întâmpină și a lipsurilor ce apar?

Discuțiile ulterioare purtate cu învățătorii Aurelia Tomescu, Florica Mățăoanu și Constantin Udroui, au arătat cunoașterea temeinică a îndrumărilor

metodice privind temele pentru acasă și verificarea pregătirii elevilor prin lucrări de control, interesul aparte manifestat pentru înlăturarea cauzelor insuccesului școlar al celor cițiva elevi din clasele pe care le conduc, pentru creșterea nivelului de pregătire a fiecărui elev și evitarea reală a fenomenului repetenției. Rezultatele preocupărilor lor sînt oglindite în pregătirea zilnică pentru lecții, în calitatea predării, dar, mai ales, în aprecierile înscrise în cataloage — care corespund în mod real cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor elevilor dobîndite la nivelul programelor I—IV. Este necesar însă un efort în plus pentru cunoașterea reală a necesităților fiecărui elev în procesul învățării, pentru urmărirea cu perseverență a pașilor făcuți de elevi în munca lor și aplicarea soluțiilor adecvate fiecărei etape a progresului pe care l-au realizat. Cu alte cuvinte activitatea diferențiată și individualizată, în mod concret, în munca de pregătire a tuturor elevilor.

VIOLETA APOSTOL



Pînă la școală mai avem un pas (Grădinița cu orar prelungit nr. 27 din Baia Mare)

Modernizare și... exagerare

O demonstrație asupra necesității și utilității modernizării învățămîntului ni se pare superfluă pentru cel puțin două motive: a) pentru că ea a fost în mare măsură asimilată și înțeleasă ca idee și b) pentru că cei mai mulți dascăli o și traduc corect în acte didactice cotidiene, prin lecții.

Porînd de la o asemenea aserțiune, am dori să ne oprim, în cele ce urmează, la câteva din excesențele ideii de modernizare, care își au sursa în lipsa de înțelegere a esenței ei (de către cei în cauză).

O primă expresie negativă a modernizării — izvorită din înțelegerea ei greșită — este reducerea ei la formele exterioare, la ceea ce am putea numi „echipamentul tehnic” al modernizării. Pentru această categorie de „modernizatori”, mijloacele audio-vizuale constituie totum factum pentru modernizarea învățămîntului. Substanța acesteia — activizarea elevilor la lecție, preocuparea pentru formarea unei gândiri operaționale și crearea, integrarea învățămîntului cu cercetarea și practica ș.a. — nu este implicată, pentru că nu au înțeles-o. Și, de aceea, eforturile lor se îndreaptă spre formele ei.

Dacă în primele etape, modernizarea se manifestă prin acest reduționism tehnologic, în ultima vreme ea se exprimă prin expansionism tehnologic. Acum „modernizatorii — cu — orice — preț” se manifestă prin extrapolarea necritică a conceptelor și principiilor tehnologiei în sfera instruirii și educării. În excesul lor de zel, acești protagoniști ai modernizării consideră școala o „fabrică”, elevii „materie primă” (la intrarea în școală) sau „produși” la absolvirea școlii, inspectorii și organele de control sînt „C.T.C.” ș.a.m.d. Tot datorită acestui exces de zel, tehnologia didactică a fost extinsă de la „totalitatea mijloacelor și procedeele utilizate pentru transmiterea-asimilarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor”, la „întreaga organizare a învățămîntului (forme, metode, mijloace, relații, obiective, conținuturi, evaluări etc.)”. Cei care definesc astfel tehnologia didactică motivează acest sens încărcat și multiplu cu aceea că „așa este utilizat termenul în vocabularul pedagogic anglo-saxon”. În ceea ce mă privește, argumentul nu mi se pare destul de convingător, pentru motivul că în limba noastră acest concept și-a dobîndit o anumită semnificație, de largă circulație, nu numai între „laici” ci și între specialiști, tehnologia fiind „ansamblul proceselor, metodelor, operațiilor utilizate în scopul obținerii unui anumit produs” (Dex, p. 945). De ce, atunci, să fimem să fim mai tehnologi decît tehnologii, extinzînd în mod inadmisibil sensul unui termen consacrat?

Una din formele pe care le îmbracă tendința pantehnicizării și pantehnologi-

zării este și aceea a înlocuirii terminologiei didacticei clasice cu o terminologie „modernă”. Așa de exemplu, planul de lecție nu se mai numește ca atare, ci „plan de tehnologia lecției”. Mi-a căzut în miini un asemenea „plan” și am constatat că autorul lui — păstrînd cu rigoare treptele herbartiene! — le botezase „modern”: module. Astfel treapta I era denumită „modulul I”, treapta a II-a, „modulul II” ș.a.m.d. Cînd am întrebat de acest nou „botez” ni s-a răspuns oarecum cu mirare: „Dar nu ați citit lucrarea Olgăi Oprea „Tehnologia instruirii”? I-am răspuns că am citit-o, dar din cuprinsul ei nu rezultă așa ceva. Ba așa zice că elementele de tehnologie propriu-zisă ocupă un spațiu restrîns în economia lucrării (doar trei capitole din cele opt ale lucrării), marea ei parte fiind consacrată fundamentării multiple (psihologice, pedagogice, sociologice) a actului instruirii, ceea ce mi se pare firesc și deplin justificat. Lucrarea este o reușită tocmai

ATITUDINI

O convenție nerespectată

Aproape în fiecare seară în sălile noastre de concerte sînt spectacole muzicale și, seară de seară, aceste săli sînt aproape pline de elevi. Cînd îi văd am un sentiment de tainică bucurie și satisfacție. Din foarte multe motive, dar mai ales pentru că prea s-a acreditat ideea că elevii noștri se dau în vînt numai după muzica ușoară. Cred că sînt din toate liceele Capitalei. Elevi care așteaptă uneori minute în șir la „un bilet în plus” pentru ca să asculte pe Beethoven, Mozart, Ceikovschi, Haydn sau Chopin, un mare interpret sau un mare dirijor. Stau două ore în sala inundată de armonii petrecînd clipe de mare elevație spirituală, de autentice trăiri, de incomparabile și nemăsurate sentimente.

Îmi pare rău însă că nu pot pune punct aici, că trebuie să adaug acestei constatări și ceva care o umbrește. Este vorba de aspectul vestimentar al unora dintre școlarii melomani, de cum înțeleg unii dintre ei să asculte, să recepțieze muzica simfonică. Se știe, respectăm cu toții o convenție tacită cînd intrăm într-o sală de concert sau de spectacol. Ceva te oprește să intri aici ori-

fiindcă autoarea a înțeles această multiplă condiționare a acțiunii de instruire și a tratat-o ca atare. Modelul tehnologic, cu care își încheie lucrarea, nu este o creație artificială (de dragul tehnologiei), ci o concluzie practică (sau poate un apendice) a unei teorii care nu poate fi tehnologică ci, cum spuneam, psihologică, pedagogică, sociologică, adică tocmai pilonii pe care se construiesc știința și practica educației.

Iată un lucru limpede și simplu pe care nu-l înțeleg — sau nu vor să-l înțeleagă — cei care aleargă după o terminologie modernă, crezînd că aceasta... le modernizează munca. Ceea ce e mai grav, este că lipesc aceste „etichete noi” pe un conținut vechi și consideră că și-au îndeplinit misiunea de... modernizatori ai învățămîntului. Pentru această categorie (chiar dacă sînt puțini la număr) credem că recomandarea de a citi (studia) temeinic lucrări de psihologie (a copilului, a adolescentului, socială, pedagogică), de pedagogie, de sociologie, de filozofie, ar fi un bun început pentru modernizarea propriei concepții (înțelegeri) despre activitatea de instruire și educare.

Conf. univ. dr. ION DRAGAN

INSTANTANEE

Acea „pedagogie

personificată”

Particularizarea procesului instructiv-educativ ne obligă să tratăm pe copil ca pe o persoană care achiziționează cunoștințe și deprinderi după ritmul său și nu după acela al majorității grupului din care face parte. Această impunere învățătorului — după cum susțin mulți pedagogi și experiența valoroasă a cadrelor noastre didactice — să nu mai pregătească o lecție pentru 35 de copii, ci 35 de lecții, cite una pentru fiecare elev al clasei.

Se pare că această cerință este luată de inv. Tudora Logofătu de la Școala nr. 1 din Ghergani, jud. Dimbovița, mai mult ca o figură de stil. Am asistat la citeva dintre activitățile sale cu clasa I, care numără numai 13 (treisprezece) elevi. Improvizate, (și, ca temă, în neconcordanță cu ceea ce era scris în jurnalul de la cancelarie), acestea nu au vădit nimic din acel nobil efort de a folosi „o pedagogie personificată”, în virtutea căreia fiecare copil este ajutat, la lecție și prin activități în afara ei, conform ritmului său de achiziție — să învețe și să dea maximum din ceea ce poate.

Învățtoarea nu a insistat ca totul să fie înțeles de către fiecare: a solicitat dar pe unii, nu a urmărit cum se lucra în caiete (în clasă și acasă), cum se descurcaseră mîcar cei ce aveau greutăți evidente în alinierea la ritmul de lucru pe care l-a creat în clasă, nu a asigurat, cei care în cazul unor elevi, folosirea aceluși suport concret, intuitiv, esențial în învățarea la această vîrstă. („Avem asemenea materiale în dulap... apoi unii au avut bețișoarele pe bancă” — ne-a spus învățtoarea, fără să fi observat că ele nu fuseseră folosite tocmai de aceia care aveau goluri în pregătire). La sfîrșit, învățtoarea a omis să discute tema pentru acasă și să verifice dacă fiecare a reținut-o și știe ce are de făcut. La scara întregului colectiv al clasei, asemenea „scăpări” ale educatorului înseamnă rămîneri în urmă în domeniul fundamentale pentru pregătirea elevilor: claritatea și corectitudinea scrierii (atît în cazul literelor cit și al cifrelor), așezarea în pagină, deprinderea de a socoti, vocabularul și exprimarea, disciplina muncii intelectuale. Într-o clasă cu numai 13 elevi, învățtoarea a avut cu atît mai mult posibilitatea să evite instalarea unor deprinderi rele, pe care le manifestă elevii săi: cărți și caiete murdare, rupte, ținute neglijentă etc.

— Meditațiile ?

— Le țin cînd este nevoie — mi-a spus învățtoarea, în timp ce elevii săi se pregăteau să plece acasă, lăsînd clasa în cea mai perfectă... dezordine și stare de murdărie.

Oră de gimnastică... a minții

Aliniat efortului didactic amplu ce se face pentru pregătirea formativă a tineretului, prof. Ion Livede de la școala de mai sus, dovedește o grijă tenace pentru înzestrarea elevilor cu instrumentele comunicării și ale integrării optime în viața și activitatea viitoare. Se observă că elevii săi sînt obișnuiți să răspundă la o avalanșă de întrebări, să dezlege probleme care de care mai neașteptate. „Pentru ce ?”, „Explică-mi”, „Ce sens ar căpăta ?”, „Cum este corect ?”, „Cum se pronunță ?”, „Cu ce se poate confunda ?”, „Compară”, „Fă deosebirea” și alte asemenea au fost conținuturile folosite la lecția de gramatică (ținută cu clasa a VI-a B, care a fost transformată, astfel, de către profesor, într-o oră alertă, de adevărată gimnastică a minții).

În afara de aceasta, elevii s-au ales cu noi cunoștințe de morfologie și, mai ales, de sintaxă, cu un plus în acuratețea vorbirii, în sesizarea posibilităților pe care le are limba noastră de a ne exprima limpede și frumos ideile și gândurile, de a nuanța, de a indica sensurile, fie ele cit de subtile.

Mai este nevoie să susținem valoarea euristică a întrebărilor ?

Geometrie fără compas

Elevii clasei a VI-a A de la Școala nr. 1 din Nucet, jud. Dimbovița, care învață algebra și geometria cu prof. Florica Ion, nu sînt obișnuiți să dea atenție tuturor acelor „amănunte” care conduc la însușirea disciplinei muncii în științele matematice: locul liniilor de fracție, al semnelor, aspectul cifrelor, așezarea ordonată a întregii țesături de date și calcule, execuția corectă a figurilor etc.

Am asistat la o lecție de geometrie (parulaterne inscriptibile și puncte conciclice) în care cei mai mulți elevi, neavînd instrumente, au desenat cercuri, au dus perpendicularele, paralelele ș.a. cu mina liberă și de multe ori... direct cu cerneală. În lipsa deprinderii de a folosi instrumentele, de a respecta rigorile scrierii simbolurilor limbajului matematic, devine inerentă pentru elevi imposibilitatea de „a vedea” miezul demonstrațiilor de la tablă, de a urmări, în același ritm cu profesorul, firul logic al lor, de a se convinge, în definitiv, de adevărurile pentru care pledează această știință.

Nu cred că un profesor de matematică, și cu atît mai mult unul bun cunoscător al specialității — cum este profesoara de mai sus — poate subaprecia valoarea acestor „amănunte”. Dar să fie vorba numai de o scăpare ?

M. VERDEȘ

STELA PREDESCU

Prin esența sa, istoria este o știință revoluționară

NICOLAE CEAUȘESCU

CEA DINTĂI CARTE A UNEI NAȚIUNI

Încărcată de glorioase fapte, de lupte, de eroi și de jertfe, de milenare tradiții, demnă, dreaptă și nepătată de umilințe, istoria noastră stă astăzi, cu argumente de neclintit asupra permanenței noastre pe acest pământ, drept chează și temelie pentru izbâzile prezentului, pentru încrederea în viitor, deschisă ca o carte de aur, cea dintâi carte a națiunii noastre, în care ne deslușim trecutul, prezentul și viitorul. Ea este pentru noi izvorul dătător de sevă și vigoare, de încredere nestrămutată în viitor.

Vorbind la Congresul educației și învățămîntului despre marea sa importanță, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne adresa nouă, tuturor, îndemnul vibrant de a o cunoaște, studia și însuși ca pe un bun de preț al poporului nostru.

Acum, în pragul sărbătoririi a 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat, se cuvine să ne aplecăm cu și mai mare atenție asupra istoriei patriei, spre a o putea face cunoscută elevilor în adevărata sa lumină și strălucire, pentru a-i releva, cu și mai multă pregnanță, virtuțile sale formative.

Spre a sublinia unele aspecte ale predării istoriei în școală și, mai ales, aportul său în educarea elevilor, redacția noastră a organizat o masă rotundă la care au fost invitați: **prof. dr. Ioan V. Lupescu**, de la Muzeul de istorie al partidului comunist al mișcării revoluționare și democratice, **prof. Maria Buga**, responsabilă Comisiei de istorie a profesorilor din București, **prof. Silvia Docan**, de la Liceul de științe ale naturii „C. A. Rosetti”, **prof. Elina Popescu**, de la Școala nr. 27 din Capitală, și **prof. Florea S. Floarea**, de la Școala din comuna Măgura, județul Teleorman.

Red.: Cum contribuie istoria, ca obiect de învățămînt, la educarea elevilor în spirit patriotic, militant, revoluționar, la înarmarea lor cu concepția materialist-științifică asupra fenomenelor vieții sociale?

Prof. dr. Ioan V. Lupescu: Acord istoriei rol preponderent în formarea personalității elevilor, în crearea unei concepții materialist-dialectice despre lume și viață, în educarea lor patriotică, revoluționară. Pentru că, poate nici o altă știință mai mult ca istoria — și mă refer la istoria patriei — nu îi învață cu mai multă putere de convingere ce sînt dreptatea, adevărul, cinstea, demnitatea, curajul și eroismul, nici una ca istoria nu îi face să înțeleagă mai bine că drumul nostru de-a lungul a două milenii, întreaga evoluție a națiunii noastre, devenirea noastră de astăzi, s-a produs în virtutea unor legi obiective, că ea este rezultatul luptei de veacuri duse de poporul nostru. Pentru a dobîndi însă aceste înalte virtuți formative, istoria nu trebuie tratată doar ca o „materie”, ca un „obiect” înscris în programa școlară, ci ca parte componentă, indispensabilă a educației comuniste. În vederea realizării acestui scop, rol hotărîtor are aplicarea în practică a tuturor măsurilor stabilite de partid, de secretarul său general, privind perfecționarea și ridicarea pe o treaptă nouă, calitativă a predării istoriei în învățămîntul de toate gradele.

Prof. Maria Buga: Profesorul de istorie este înțeles de toate un activist de partid, un om politic care, vorbindu-le elevilor despre trecutul patriei, trebuie să-i pregătească pentru prezent și viitor. Prin aceasta istoria dobîndește dimensiuni formative deosebite. Avem în acest scop documente științifice, metodologice și de conținut de înaltă valoare. Cartea noastră de căpătîi este **Programul partidului**. Beneficiem de idei și orientări prețioase privind istoria patriei, cuprinse în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu. Dispunem, de asemenea, de numeroase studii și cercetări, de un bogat material documentar. Datoria noastră de activități politice este însă nu doar de a prelua toate aceste documente, ci de a le explica elevilor convingător, cu argumente științifice, într-un spirit revoluționar, progresist, angajant, care să le facă să trăiască, să determine la acțiune, să-i facă pe elevi să înțeleagă că trecutul este temelie cea mai solidă a edificării prezentului și viitorului, că nimic nu se poate construi necunoscînd, sau ignorînd trecutul.

Red.: Cadrul în care elevii dobîndesc primele cunoștințe despre trecutul patriei este lecția de istorie. Constituie ea, dincolo de acumularea de date și fapte, prilej de formare a unor sentimente, convingeri și atitudini, de modelare a personalității viitorului cetățean? Cum realizați echilibrul între formativ și informativ, cărui aspect acordați atenție?

Prof. Elina Popescu: Lecția este primul cadru școlar organizat. Pentru că istorie știu astăzi și preșcolarii. Ce copil nu știe, de exemplu, despre Ștefan cel Mare sau Mihai Viteazul? Vorbind însă despre lecția de istorie în școala generală, ea are, aș spune, înțelesul de a forma noțiuni și apoi sentimente. De aceea, pînă în clasa a V-a punem accent mai mult pe fapte, pentru a ajunge la generalizări, la crearea de sentimente. Pentru a înțelege mai bine unele noțiuni încep de obicei lecțiile cu elemente de istorie locală. De exemplu, ca să-și reprezinte ce înseamnă „evoluție”, „dezvoltare” am pornit de la școala noastră, de la trecutul cartierului Colentina, cu o istorie bogată, dar care are astăzi o înfățișare nouă, modernă. Pentru realizarea lecțiilor noastre, anul acesta avem

instrumente de lucru mai bune. Programele și manualele au o viziune modernă. Oferă și cantitate, dar și maniera în care să transmitem această cantitate de cunoștințe, devenind astfel un bun cadru orientativ. Privind conținutul, din fiecare lecție se degajă cu claritate, ca problemă fundamentală a istoriei, ideea continuității poporului nostru. Mai ales manualele de clasa a IX-a și a X-a sînt încheiate, lecțiile nu sînt rupte, alcătuiesc un tot care dă dimensiune conținutului istoriei. Chiar dacă uneori abundă de date factologice care-l fac greoi, arid — cum este manualul de clasa a VIII-a — rămîne la latitudinea profesorului să le prelucreze și selecteze.

Prof. Florea S. Floarea, Comuna Măgura, jud. Teleorman: În dorința de a cunoaște cit mai mult din trecutul comunei Măgura, unde trăiesc și muncesc, am depus o susținută muncă de cercetare și studiere a materialelor istorice privitoare la viața economică, socială, politică și culturală de pe aceste meleaguri.

Acetea au fost cercetate direct, pe o perioadă de mai mulți ani. Toate mi-au creat posibilitatea de a aduce un element nou la lecții și de a trezi curiozitatea și dorința elevilor de a afla lucruri noi despre felul de viață și muncă al înaintașilor. Cu timpul i-am obișnuit și pe elevi să devină adevărați căutători, colecționari de documente, unelte, ceramică din podurile caselor. Cu atît mai mult am observat plăcerea lor de a aduce obiecte folosite de bunici, cînd anul acesta la temele de istorie a patriei am prezentat unele din materialele aduse de o generație de elevi, anterioară.

Am observat că prezentarea materialelor de istorie locală la lecții duce la trezirea și întărirea sentimentului patriotic la elevi.

Procedînd astfel am dat posibilitatea elevilor să vadă direct urmele vieții materiale dintr-o anumită zonă a județului, din comuna noastră sau din Zimnicea. Din documentele istorice am ajuns la afirmația că Măgura este considerată ca o rezervație arheologică, ale cărei straturi conțin numeroase dovezi materiale.

Elementele de istorie locală trebuie să ducă la modernizarea lecțiilor, mai ales că ele sînt cercetate și documentate istoric, științific și explicate pe baza concepției materialismului dialectic și istoric. Cercetarea și colecționarea acestora trebuie să constituie o permanență în munca profesorului de istorie, pentru a realiza integrarea învățămîntului cu producția și cercetarea.

Prof. Maria Buga: Predarea istoriei este pentru mine un act politic, educativ. De aceea mă străduiesc ca lecțiile mele să transmită mai puțin cunoștințe și mai mult convingeri, sentimente, idei, să crez opțiuni, atitudini. Cadrul fiecărei lecții este cabinetul de istorie. El devine laborator de lucru, de cercetare, de studiu. Fiecare exponat din cabinet este „viu”, „vorbește”. Pentru o lecție de istorie folosesc ultimele documente de partid la zi și un bogat material documentar — dosare metodice, atlase istorice, lucrări explicative, istorice, plastice etc. diafilme, albume tematice care susțin ilustrația documentară — toate realizate împreună cu elevii. Lecția o realizez prin colaborare cu elevii. Ea este un dialog născut din cercetarea documentelor, din interpretarea lor, în care abundă întrebările, se nasc puncte de vedere, se cristalizează concepții, se naște acel nobil și de neprețuit sentiment de mîndrie patriotică, de dragoste pentru popor, pentru partid, pentru trecutul glorios al patriei. Procedînd astfel, lecțiile de istorie au devenit interesante, atractive. Iar că istoria este o disciplină îndrăgită de elevi o atestă și participarea la această olimpiadă. La faza pe municipiu de exemplu, la istorie s-au prezentat cei mai mulți elevi — 373 —, 200 obținînd note de la opt în sus.

Prof. Silvia Docan: În lecțiile mele pornesc de la ideea că istoria este un îndrumar în activitățile prezente și viitoare, că elevii trebuie să aibă o imagine clară și convingătoare asupra trecutului și dezvoltării noastre. De aceea, prin istorie îi fac să cunoască și să înțeleagă prezentul, legînd trecutul de prezent prin punți solide. Nu este ușor. O primă condiție pentru calitatea lecției o socotesc permanenta pregătire și perfecționare, cunoașterea la zi a noutăților din acest vast domeniu. În afară de pregătirea individuală sîntem sprijiniți în ultima vreme în mod deosebit prin învățămîntul politico-ideologic, cursurile de perfecționare din cadrul Academiei „Ștefan Gheorghiu”, acțiunile Societății de științe istorice și filologice (mai rare și mai sărace, în conținut, anul acesta) prin conferințe, dezbateri organizate de Facultatea de filozofie-istorie cu teme actuale, de mare importanță pentru noi etc. La toate acestea se adaugă, ca bogată sursă de informație, literatura de specialitate deosebit de cuprinzătoare. Chiar dacă predau de ani de zile aceeași temă, în fiecare oră regîndesc lecția, o aduc la zi prin pregătirea mea. Ca modalitate, la clasele mici construiesc noua lecție prin întrebări asupra problemelor ridicate de lecția anterioară, colaborînd cu elevii la obținerea răspunsului, iar la clasele mari recurg cu precădere la dezbateri.

Red.: Elevii noștri trăiesc în prezent și prin prezent. Care sînt modalitățile prin care — în afara lecțiilor — elevii cunosc trecutul patriei?

Prof. dr. Ioan V. Lupescu: Vizitarea și cunoașterea muzeelor, a locurilor și monumentelor istorice, angajarea elevilor în cercetări arheologice, în descoperiri ale urmelor istoriei, sînt toate modalități care, bine



Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România. Figura lui Decebal așa cum apare pe una din scenele Columnei

concepute, au mare valoare educativă. Cu o recomandare: să nu se viziteze ci să se studieze muzeul. Să nu se alerge, într-o oră, două prin toate sălile, cum se mai întîmplă, ci să se organizeze la muzeu adevărate lecții pe anumite teme, profesorul să se oprească într-o vizită doar la anumite perioade ale istoriei. Numai așa au eficiență. În școli se organizează, de asemenea, numeroase vizite la locuri și monumente istorice care au o mare forță evocatoare, putere de educație. Dar și acestea au uneori caracter formal, de improvizare, elevii nu cunosc adevărata semnificație a unor monumente și locuri istorice. Sau, se fac deplasări lungi pentru cunoașterea unor mărturii și vestigii istorice și se ignoră istoria locală. Un sondaj făcut printre elevii din importante centre istorice ca Alba Iulia, Constanța, Craiova, Giurgiu, a demonstrat că elevii nu cunosc importanța și semnificația istorică a unor monumente și locuri pe lingă care trec zilnic. Aceasta arată că uneori nu a fost depășită practica predării istoriei în mod abstract, teoretic. Sarcina reieșită din documentele de partid este de a lega predarea istoriei de problemele fundamentale ale dezvoltării poporului român, de realitățile istorice actuale, de a face să trăiască.

Prof. Elina Popescu: Alături de lecție și de muzeu, Cercul de istorie și arheologie este un mijloc atractiv și eficient de cunoaștere a trecutului. La școala noastră el cuprinde, încă din primele clase, foarte mulți elevi care sînt angajați fie în activități de cercetare arheologică, fie de elaborare a unor lucrări, studii, sesiuni de comunicări, organizări de excursii tematice pe trasee istorice. Activitatea în cerc îi angajează pe elevi punîndu-i în contact nemijlocit cu surse istorice sau arheologice, îi face participanți direcți la descoperirea și valorificarea istoriei.

Red.: Anul acesta, poporul nostru sărbătorește 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat. Cum este întîmpinată această bîmile-nară aniversare, astfel ca ea să constituie un prilej de educație patriotică, o lecție deschisă de istorie a poporului român de înaltă valoare etică și spirituală?

Prof. dr. Ioan V. Lupescu: Pentru această aniversare școlii îi revine misiunea de a face ca tinăra generație să cunoască temeinic epoca respectivă, faptele și evenimentele istorice referitoare la geneza, evoluția, organizarea și dezvoltarea primului stat dac centralizat și independent, personalitatea lui Burebista, precum și unitatea culturii materiale și spirituale a locuitorilor de pe întreg teritoriul românesc, formarea poporului român și continuitatea sa neîntreruptă pe aceeași vatră strămoșească pînă în zilele noastre, pe de o parte, iar pe de alta, de a antrena elevii în participarea activă la marea vibrație patriotică națională.

Prof. Maria Buga: Noi găzduim în școală o expoziție organizată de Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România închinată acestui eveniment. Cabinetul de istorie a fost, la începutul acestui an, organizat cu precădere pe documente care atestă continuitatea poporului român. De asemenea, cercul de istorie pregătește o sesiune aniversară la care invităm, alături de profesori și elevi, un cercetător în domeniul istoriei.

Prof. Silvia Docan: Întreaga activitate de cunoaștere a istoriei — școlară și extrașcolară — o desfășurăm sub semnul sărbătoririi celor 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat. Am expus și expunem în școală un bogat material propagandistic selectat de elevi — panouri, montaje, ilustrate, documente, albume etc. — ne pregătăm să organizăm o excursie la unele cetăți dacice. Dorim ca acest mare eveniment să fie trăit și simțit de toți elevii noștri în toată profunzimea sa dimensiune și semnificație.

Masă rotundă organizată de
MONICA ROBEA

EXPERIENȚA — INEPUIZABIL IZVOR PENTRU PERFECTIONAREA MUNCII

(Urmare din pagina 1)

dactic calificat; pregătirea temeinică a tuturor cadrelor didactice pentru orele de curs — fără nici o excepție și fără nici o încercare de improvizație; realizarea integrală a experiențelor și lucrărilor de laborator prevăzute în programele școlare și, mai ales, folosirea tuturor mijloacelor didactice aflate în dotarea școlilor; sprijinirea reală, temeinică și cu rezultate măsurabile a elevilor rămași în urmă la învățatură; examinarea continuă a modului în care este organizată practica în producția a elevilor și luarea imediată a măsurilor ce se impun, în cazul unor eventuale neajunsuri, din organizarea și desfășurarea acestei practici a elevilor.

Experiența didactică — acest inepuizabil izvor de îmbogățire și perfecționare a fiecărui om al școlii — poate și trebuie să fie canalizată în mod organizat ca un transfer de asistență și ca un sprijin concret de la școlile și cadrele didactice cu bune rezultate în pregătirea elevilor la acele școli și cadre didactice cu elevi care înregistrează rezultate slabe la învățatură, acolo unde crește oricât de puțin numărul de corigenți — școli și cadre didactice asupra cărora sînt necesare nu numai transferul și generalizarea experienței didactice pozitive, ci și intensificarea acțiunilor de îndrumare și control, asistența directă, la fața locului, a celor care au îndatorirea să asigure acțiunile de îndrumare și control.

Pentru aceste școli și cadre didactice cu rezultate mai slabe să promovăm experiența acelor cadre didactice care — poate în situații similare — au desfășurat zilnic, ca o obligație a propriei lor munci, activități suplimentare cu elevii rămași în urmă la învățatură (după un program care însă să nu reprezinte o prelungire a cursurilor pentru acești copii). La aceste școli și la

alte, experiența pozitivă poate interveni chiar și atunci cînd, spre exemplu, la sondajele orale sau scrise, făcute din două în două săptămîni, de directorii de școli cu comisiile metodice, pentru a verifica nivelul de pregătire al elevilor, se constată rămîneri în urmă. Putem apela la experiența valoroasă a unor cadre didactice chiar și în cazul temelor și procedeelelor didactice corespunzătoare elementelor noi introduse în programele școlare la toate disciplinele.

O atenție cu totul deosebită se cere să se acorde tuturor acțiunilor de perfecționare a cadrelor la nivelul catedrelor și cercurilor pedagogice sau la casele corpului didactic în care, de fiecare dată, să se discute și să se analizeze cu răspundere, pentru a fi cit mai grabnic înlăturată cauzele care au produs unele eventuale rezultate nesatisfăcătoare în pregătirea elevilor. Referatele, instructajele, dezbaterile și toate celelalte activități din cadrul schimbului de experiență sau al altor acțiuni de perfecționare a cadrelor didactice vor fi cu atât mai eficiente, cu cât vor prezenta cit mai clar și mai convingător metodologia didactice corespunzătoare conținuturilor și mijloacelor moderne, de care dispune învățămîntul din țara noastră. De asemenea, vom spori și mai mult eficiența acestor acțiuni, dezvoltînd continuu preocupările pentru integrarea la lecții a sarcinilor și indicațiilor rezultate din Legea educației și învățămîntului, din lucrările Congresului educației și învățămîntului.

Intrăm în cel de-al III-lea trimestru, continuăm pînă la sfîrșitul lunii aprilie organizarea și desfășurarea schimbului de experiență al cadrelor didactice din toată țara, avînd îndatorirea de a ne intensifica eforturile pentru a ridica neînterupt nivelul calitatii muncii didactice, în folosul tinerelor generații, al întregii noastre societăți.

Învățămîntul liceal în fața noilor exigențe sociale

- Liceul pedagogic, un desăvîrșit centru metodologic și de perfecționare
- Viitorii educatori ai anului 2000
- Primele modele școlare de viață ale copilului: educatoarea și învățătorul
- Învățămînt de masă, nu selectiv
- În loc să dăm vina pe alții, să practicăm autoexigența
- Orientare autentică și realistă către profesie
- Orientare profesională către meseriile solicitate de economia națională.

În prezența tovarășei prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, a reprezentanților organelor locale de partid și de stat, a avut loc la Brașov un fructuos schimb de experiență între directorii ai liceelor pedagogice din județele Alba, Arad, Argeș, Brașov, Caraș-Severin, Cluj, Dimbovița, Dolj, Gorj, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Mehedinți, Olt, Prahova, Sibiu, Teleorman, Timiș și Vâlcea precum și un schimb de experiență între directorii de la celelalte profile de licee din județul Brașov.

Cu acest prilej conducerea Liceului pedagogic din Brașov — liceu cu bune rezultate în pregătirea viitoarelor educatoare și învățători — a prezentat oaspeților din celelalte licee pedagogice preocupările colectivului didactic privind organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ în această unitate de învățămînt. S-a asistat la o largă gamă de activități pedagogice, cu preponderență la lecțiile ținute de elevi în cadrul practicii pedagogice. Au avut loc ample dezbateri pe marginea asistențelor la aceste activități, un rodnic schimb de experiență, o valoroasă confruntare de idei de reală utilitate pentru ridicarea învățămîntului pedagogic pe o treaptă calitativ superioară în lumina exigențelor puse de conducerea partidului nostru în fața școlii.

Atît în intervențiile participanților cit, mai ales, din cuvîntul ministrului educației și învățămîntului s-au conturat idei și sarcini esențiale pentru con-

tinua perfecționare a activității cadrelor didactice care își desfășoară munca în învățămîntul liceal-pedagogic. A rezultat astfel că în viziunea actuală a învățămîntului, specificul școlii pedagogice este deosebit de al celorlalte licee, avînd în vedere larga perspectivă pentru care sînt pregătiți elevii săi. S-a apreciat că trebuie reconsiderat modul în care sînt formate viitoarele cadre didactice în sensul înarmării lor cu o metodologie nouă, modernă, care să asigure formarea tinerelor generații pentru muncă și viață.

Nu pregătăm „în general” generații tinere, ci pregătăm generații tinere pentru a se încadra într-un anumit loc de muncă. În țara noastră nu mai există nici un fel de formă de învățămînt care să nu asigure calificarea într-o anumită meserie; prin această prismă e necesar să fie privită și pregătirea viitoarelor cadre didactice. Totodată, în condițiile generalizării învățămîntului de 10 ani și, în perspectivă, a învățămîntului de 12 ani cînd — corespunzător Legii educației și învățămîntului — în fiecare comună vor exista școli cu clasele I-X, învățămîntul devine un autentic învățămînt de masă. Iar aceasta presupune o promovabilitate reală a elevilor cu un nivel de cunoștințe corespunzătoare celor ce vor fi la vîrstă adultă activă după anul 2000. Învățămîntul generalizat presupune lichidarea repetenției și ridicarea tuturor copiilor la nivelul minim de cunoștințe prevăzute în progra-

mele școlare. Aceasta impune o muncă stăruitoare, mai ales cu copiii care au rămîneri în urmă. Măiestria pedagogică a cadrelor didactice nu se măsoară atît prin elevii care învață bine, cit prin capacitatea lor de a-i recupera pe cei cu rezultate slabe și a-i aduce la nivelul de pregătire solicitat de programele școlare în vigoare.

Primul model de viață cu care se întîlnesc copiii pe tărîm școlar este reprezentat de educatoarea și de învățător. De aceea, devine cu atît mai importantă pregătirea politică, profesională, ideologică și morală a acestor cadre didactice, în calitatea lor de modele pentru formarea copiilor. Aceasta situează liceul pedagogic în rolul de model metodic și centru metodologic pentru toate liceele din județ. În aceste licee trebuie să lucreze cele mai bune cadre didactice, să se cultive cele mai bune metode, să se folosească cele mai bune mijloace, astfel încît el să poată contribui activ la pregătirea și perfecționarea tuturor cadrelor didactice din județ. Printr-o strînsă colaborare cu Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, liceele pedagogice trebuie să se implice activ în cercetarea pedagogică, factor care contribuie prin el însuși la perfecționarea profesională a cadrelor didactice.

În legătură cu practica pedagogică a viitoarelor educatoare și viitorilor învățători, s-a subliniat necesitatea efectuării acestora în școlile din mediul rural, adică în condițiile în care cea mai mare parte dintre absolvenții liceelor pedagogice își vor desfășura activitatea. Ideea selecției candidaților în liceele pedagogice, care trebuie să aibă o reală pasiune pentru munca de educator, a fost asociată cu necesitatea muncii generale de orientare școlară și profesională a elevilor, care trebuie puternic racordată la cerințele reale de cadre ale economiei naționale și, în mod special, ale fiecărui județ.

Probleme asemănătoare au fost discutate și la un alt schimb de experiență al directorilor de licee pedagogice din celelalte județe ale țării, întîlnire care a avut loc la Suceava, realizîndu-se — astfel — un schimb de experiență cu participarea directorilor tuturor liceelor pedagogice din țară.

La cel de al doilea schimb de experiență, acela al directorilor de licee cu alte profile din județul Brașov, în cuvîntul ministrului și al participanților s-a pus în primul rînd accentul ca prin schimburile de experiență recent organizate din inițiativa Ministerului Educației și Învățămîntului să se creeze în rîndul cadrelor didactice un spirit de emulație în vederea descoperirii și aplicării în procesul de învățămînt al celor mai eficiente metode. Pornind de la obiectivele esențiale pe care le are învățămîntul, din documentele Congresului al XII-lea al P.C.R., participanții la dezbateri au scos în evidență necesitatea de a pregăti generațiile viitoare pentru muncă și pentru viață. Întregul proces de învățămînt trebuie să-și aducă în mod gradat contribuția la îndeplinirea acestor sarcini. A fost aspru criticat obiceiul unor cadre didactice de a-și scuza lipsa de pregătire a elevilor dînd vina pe slaba lor pregătire în ciclurile anterioare. Sau, în cazul cînd nu mai au pe cine da vina, acuză familia. Dar, fiecare educator este responsabil direct de felul în care sînt pregătiți propriii săi elevi. Cu atît mai mult cei care au condiții mai puțin bune în familie. Pentru că aceasta e menirea școlii: de a instrui și a educa pe toți elevii. Așa cum s-a spus la un moment dat, „în loc să ne uităm peste gard, e mai important ca fiecare — la locul său de muncă — să vadă dacă a făcut tot ce trebuie pentru a pregăti elevii pentru muncă și viață”.

Și la această întîlnire s-a insistat asupra faptului că tineretul trebuie bine pregătit, la nivelul exigențelor sociale actuale și viitoare, astfel încît el să se poată integra imediat și eficient în activitatea pentru care a fost format. În acest scop, se cere folosită mai eficient activitatea practică care pe alocuri se mai rezumă doar la a trage cu pila și a bate cu ciocanul. Ea trebuie să ofere elevului posibilitatea de a practica întreaga complexitate de operații la care îl va solicita profesia viitoare. O mare importanță are și factorul educativ, modelul pe care îl oferă profesorul elevilor. Ce fel de educator este acela care spune unui elev: „nu ești bun de matematică și o să ajungi la forjă”, compromițînd astfel o profesie în fața a 40 de elevi? În strînsă corelație cu aceasta a fost afirmată ideea unei mai riguroase exigențe, lichidarea oricărei manifestări de ușurință și superficialitate în selecționarea și promovarea cadrelor didactice prin concursuri și grade didactice.

Reluînd ideea promovabilității reale a elevilor, a fost criticată menta-

litatea unor profesori care pe trîntul I dau note slabe elevilor — inacceptabila explicație — ca „sperie” și să-i facă să învețe mai bine în trimestrele următoare, falsificînd astfel, în contradicție cu cele mai fundamentare cerințe pedagogice, situația reală la învățatură a elevilor. La fel nepedagogice au fost considerate concepțiile unora dintre profesorii care dau cu ușurință note mari, necorespunzătoare pregătirii reale a elevilor pentru ca să-și asigure un procent cit mare de promovabilitate, precum și profesorii care își fac o glorie din faptul că ei „nu dau note mari”, tîcînd o falsă exigență, înainte însă a fi exigenți cu propria lor muncă. Și școlii care se mulțumesc să se muldrescă cu rezultatele citorva elevi la Olimpiade sau alte concursuri. Deși importanța lor, acestea nu pot constitui criterii de apreciere a valorii intrinseci. Criteriul principal este întotdeauna întregul colectiv de elevi. Evident, nu toți copiii vor promova cu nota 10. Dar toți copiii trebuie să aibă cunoștințele necesare

Triptic

„Maramureș, țară veche, cu oamări far' de pereche”, zice un cîntec, vechi, de prin părțile locului. De aici descălecat cititor de țară. Poate asta le fi fost mîndria dintii. Cioplitori lemni, anonimi și neanonimi, atînsi aripa geniului, să fi fost al doilea rînd pentru această... nepereche. Și în locuri fără seamăn de frumoase. Toate acestea pot constitui un motiv de mîndrie. Într-o posibilă „geografie sentimentală”, Baia Mare, adică orașul mare al băieșilor, de unde își trage numele, așezat la poalele muntelui, streășina căruia se întinde, în lumina crudă a primăverii, ca o prispă de românească, e și el unic. Pe harta sufletului a vechii școli românești, el intrat în competiție cu vechile centre de la Blaj, Iași, Brașov sau Craiova Anii socialismului, și mai cu seamă acest ultim deceniu și jumătate, cel fertil din istoria milenară a poporului român, aduce orașul nu numai pe ordonatele economiei, ci și pe cele ale culturii noastre socialiste. Baia Mare prin tot ce s-a investit în acest deceniu și jumătate în lăcașurile ei de cultură, fie ele școli sau universități, teatre, cluburi muncitorești, a devenit un foc de cultură, aliniat celorlalte mari centre urbane ale țării desăvîrșite în a construi societății noastre, gravitate în jurul unei forțe de fațăire a omului nou, constructor al societății socialiste multilaterale dezvoltate în România.

Un renume cîștigat într-o istorie scurtă

Liceul de matematică-fizică nr. 1 din Baia Mare are o istorie scurtă. De optzeci și cîțiva ani. Renumele cîștigat printr-un efort permanent al cadrelor didactice pentru învățămîntul de calitate, dar și prin grija autorităților locale, un edificiu nou, cu laboratoare, am teatre și o dotare ultramodernă, la începutul anilor '80, îl recomandau, fără doar și da, ca cea mai potrivită dintre gaze pentru această manifestare de prestigiu școlii maramureșene. În prezența tovarășei prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, Liceul de matematică-fizică nr. 1 din Baia Mare a avut loc un schimb de experiență al directorilor de licee din județul Maramureș. Un accent deosebit s-a pus pe legarea învățămîntului de viață, înțelegînd prin aceasta nu numai însușirea de către elevi a cunoștințelor la un nivel superior, cerut de puternica dezvoltare a economiei noastre socialiste, de revoluția tehnico-științifică, împlinirea dezideratului suprem, adică de a forma un om nou, ci și de cerințele de cadre necesare dezvoltării prezente și în perspectivă a județului Maramureș.

Liceul de matematică-fizică nr. 1 din Baia Mare este un exemplu de lucru (martie a.c.), putem spune că și-a cîștigat dreptul de a-și primi oaspeții, întrucît el reprezintă, în sensul cerințelor care stau în fața școlii maramureșene un prim nivel de referință spre o dezvoltare calitativă a învățămîntului. Un argument l-ar putea constitui procesul de promovare, an de an tot maramureșen, în anul școlar 1978—1979, du-

văzute în programele școlare, fără de care nu pot fi trimiși în viață, în activitatea productivă.

S-a pus din nou accentul pe îndătoarea școlii de a pregăti cadre pentru economia națională și, în legătură cu aceasta, asupra necesității de a se efectua o muncă reală de orientare școlară și profesională, nu atât prin fotomontaje și broșuri, ci printr-o muncă reală de clarificare cu elevii și cu părinții acestora asupra perspectivelor lor profesionale, apelând în acest scop la sprijinul întreprinderilor în care elevii și părinții pot afla cu adevărat ce caracteristici, ce condiții, ce avantaje prezintă diferitele meserii, care vor fi direcțiile lor de dezvoltare și modernizare a producției.

Schimbul de experiență al directorilor din liceele brașovene s-a concentrat pe această idee centrală: să dăm economiei țării cadre capabile să contribuie la construcția societății noastre contemporane și viitoare și pregătite pe măsura exigențelor acestei societăți.

OCTAVIAN BUZESCU

Învățământul

cum ne spune directorul liceului, profesorul Corneliu Borlea, fiind de 98,7%, în condițiile unei exigențe tot mai sporite. Mai presus decât indicele de promovare, mi se pare, însă, faptul că numărul elevilor cu rezultate bune și foarte bune este mult superior celor cu rezultate încă mediocre. Așa cum s-a arătat, de altfel, și în cadrul dezbaterilor care au avut loc, saltul calitativ al învățământului nostru nuse certifică prin nivelul virfurilor, ci prin caracterul de masă al rezultatelor bune și foarte bune. Numai în cadrul unui învățământ caracterizat prin rezultate foarte bune, elevii de excepție, cu care ne mândrim și în care ne punem mari speranțe, găsesc cadrul propice propriei lor dezvoltări. Un principiu de bază al activității cadrelor didactice de la acest liceu, relevat din discuțiile purtate cu multe dintre acestea, mi se pare a fi cel al aplicării creatoare a programelor școlare. Repartizarea materiei pe capitole și nu pe lecții, s-a dovedit, în cazul orelor de fizică, așa cum o relevă deja rezultatele, o experiență pozitivă. O astfel de planificare a permis evitarea supraîncărcării elevilor la clasa a XII-lea prin corelarea conținutului capitolelor „Electricitate” și „Optică” (introduse mai târziu în programă) cu cel al capitolului „Cîmp electromagnetic”.

Reconsiderarea modului de predare a cunoștințelor — al principiului coordonator al activității cadrelor de specialitate din liceu permite — așa cum a fost cazul la științele sociale — preluarea „din mers” a elementelor noi, din ultimele documente ale partidului, din cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Grădinița — treaptă reală a unui sistem unitar

Pentru un cititor mult prea ordonat, această trecere bruscă a însemnărilor mele de la un liceu la... o grădiniță, poate apărea nefirească. Nu voi căuta justificări prea multe, Totuși mă voi folosi de două. Una ar fi aceea că cele trei grădinițe vizitate m-au impresionat pur și simplu. Din păcate, cunosc încă multe unități preșcolare care au foarte mult de învățat din experiența acestora. Am fost oaspetele Grădinițelor nr. 25, 26 și 27 din Baia Mare, unități etalon, le-aș aprecia, atât prin condițiile deosebite în care își desfășoară activitatea, cât și prin generozitatea dăruirii și pregătirii profesionale a educatoarelor. A doua ar fi aceea că și aici am sesizat același efort de aplicare creatoare a programelor preșcolare, efort care îmbracă aspectul unei munci diferențiate a educatoarelor pentru pregătirea fiecărui copil pentru școală. În acest spirit, desfășurau educatoarele de la Grădinița nr. 27 (directoare: Domnica Crăciun) un întreg complex de activități în scopul dezvoltării vorbirii copiilor, precum: convorbirile pe teme din viața cotidiană, lecturile după imaginile din cărți prin comentarea și descrierea acestora, povestirile create de copii, interpretarea de către aceștia a rolurilor din literatură etc. În ceea ce privește activitățile matematice, aportul educatoarelor din colectivele vizitate se îndreaptă spre ridicarea înțelegerii trep-

tate a copilului de la concret la semnificație și apoi la simbol, a sesizării de către acesta a diferențierii dintre numărul obiectelor și volumul lor.

Citeva situații în care preșcolarii grupelor mari de la Grădinița nr. 25 a Întreprinderii „Textila” din Baia Mare (educatoare Emilia Bran) au fost puși să lucreze, au evidențiat că aceștia sînt familiarizați cu mulțimile de obiecte, le pot grupa după o notă comună, pot compara două mulțimi și le pot pune în corespondență, și, mai mult, unii dintre ei au putut face chiar deosebirea dintre aspectul ordinal și cel cardinal al mulțimilor de obiecte.

La grupele mari de la Grădinița cu orar prelungit și Casa de copii nr. 27, preocupările educatoarelor pentru stimularea gândirii copilului de la intuitiv la simbol, s-au concretizat în grija acestora ca în exercițiile cu mulțimi ierarhizarea obiectelor să se facă începînd cu acelea din viața imediată a copiilor, continuînd cu modele ale realității (jucăriile), cu imaginile colorate ale obiectelor, pentru ca, apoi, să se ajungă la figurile simbolice (punctele, liniile) și abia în final la cifră, la simbol.

M-am oprit doar la două dintre categoriile de activități, cu ponderea cea mai mare în pregătirea preșcolarului pentru școală. Alături de acestea, altele vin să le completeze și să constituie un tot, care să-l formeze multilateral pe copil. Uimitoare au fost observațiile copiilor de la grupa mare a Grădiniței nr. 26 (directoare Gabriela Isăiu) la activitatea intitulată „Bobul de grîu”. Copiii, au sesizat etapele de dezvoltare și chiar au intuit cauzele care au făcut ca grîul semănat de ei în cele trei lădițe, fiecare dintre ele în condiții diferite de mediu, să crească diferit.

Cabinet de organizarea, îndrumarea și controlul învățământului

N-aș putea să-mi închei însemnările fără a aminti aici o inițiativă a Inspectoratului școlar al județului Baia Mare. Este vorba de Cabinetul de organizarea, îndrumarea și controlul învățământului. Primul îndemn de a-l vedea îl datorăm curiozității; nu mai întilnisem nicăieri un asemenea cabinet. Probabil că mai există. Nu-i exclus chiar ca experiența altora, mai bogată (cel de la Baia Mare a fost inaugurat la 15 martie), să-i fi validat utilitatea... Tînd să cred, după ce l-am văzut pe cel de aici că el devine, la nivelul unui județ, un instrument de lucru necesar, care concretizează, încă o dată, grija pe care o poartă organele de partid și de stat din județul Maramureș — atestată de altfel și de schimbul de experiență la care am participat — pentru crearea celor mai bune condiții învățământului, a condițiilor propice pentru realizarea saltului calitativ, care se materializează nu numai prin activitatea profesorului, deși în primul rînd prin a acestuia, ci și printr-o muncă susținută de îndrumare și un control competent.

Amenajat în incinta localului inspectoratului școlar, cabinetul cuprinde bibliotecă cu carte pedagogică de specialitate și legislație școlară, hărți cu rețeaua școlară a județului și cu repartitia teritorială pe inspectorii a spațiului de controlat, grafice privind evoluția învățământului maramureșean, bibliografuri cu informația din teren a inspectorilor, toată documentarea necesară cunoașterii fiecărei unități de învățămînt din județ. „În concepția noastră, îmi spune prof. dr. Letiția Pintea, inspectorul general al Inspectoratului școlar al județului Maramureș, cabinetul de organizarea, îndrumarea și controlul învățământului am vrea să fie un ajutor în munca inspectorului în fundamentarea științifică a deciziei, în evidențierea sistematică a informației din teren și, mai ales, pentru generalizarea experienței pozitive, după ce aceasta a fost analizată, prelucrată și aplicată.

Se adaugă la toate acestea și funcționalitatea spațiului în care a fost amenajat — cabinetul poate fi și sală de ședințe și loc de studiu individual pentru inspectorii — precum și bunul gust cu care a fost aranjat.

Adăugăm și noi felicitarea pentru o astfel de inițiativă, și dorința ca în curînd, să nu mai vorbim de un început, ci de o experiență rodnică în acest domeniu.

CORNELIA GÎRMACEA

Pledoarie în favoarea calității

Dezideratul continuității muncii cadrelor didactice cu același colectiv de copii nu este printre ultimele condiții care influențează pozitiv calitatea procesului instructiv-educativ. O educatoare devotată misiunii sale, avînd șansa să se ocupe de formarea unei grupe de copii de-a lungul celor trei ani de grădiniță, poate obține cu aceștia rezultate deosebit de bune în diferitele direcții ale dezvoltării personalității lor. Este ideea care a dominat schimburile de experiență ale educatoarelor din sectoarele 1, 2 și 4 ale Capitalei, întîlniri care au constituit și un fel de bilanțuri ale achizițiilor intelectuale, ale nivelului de exprimare — verbală, plastică — ale muștelor deprinderi practice și chiar sportive ale preșcolarilor grupelor mari. Noutatea pedagogică creatoare apare, aici, firesc, în chiar miezul pregătirii continue a preșcolarilor, care sugerează, ei înșiși, posibilitatea dezvoltării unor noi inițiative din partea educatoarelor. Iată care au fost, pe scurt, aceste inițiative, în cadrul schimburilor de experiență amintite:

Culorile calde ale fericirii

La grădinița cu program prelungit nr. 146 (sectorul 1), educatoarea Elena Cordier a organizat, pe un fundal muzical, activitatea de pictură cu tema: „Copilărie fericită”, pe hîrtie, sticlă și lemn. Reprezentanții clare pe care le dobîndiseră copiii despre mediul inconjurător — muntele, marea, colonia de vacanță, trenul, cabana, grădinița, parcul de joacă — și, mai ales, „tehnicele” lor picturale, exersate multă vreme pînă atunci: simțul proporțiilor, al perspectivei, simbolismul, neobișnuitul simț al culorilor — care, toate, se adăugau înclinației înnăscute a copiilor de a-și exprima plastic emoțiile și sentimentele — au oferit cîmp larg de manifestare imaginației lor creatoare, originale. O fetiță, Ana-Maria, a pictat, pe un fond tricolor (după cum ne-a explicat): „în roșu, munca oamenilor, în galben, copiii fericiti, iar în albastru, un vapor care aduce fructe”. În majoritatea lucrărilor apare soarele, simbol al fericirii, care reflectă starea sufletească a copiilor, e personificat și e în centrul universului (uneori, înăuntrul său apar, iarăși, doi copii...) Ca o probă sigură a reușitei în planul educației estetice, copiii au selectat, ei singuri, cele mai frumoase lucrări, cu încintare și... surprinzătoare justețe a simțului critic.

Personajele... „pozitive” și „negative”

„Ce învățăm din această poveste?” „Că munca răsplătește pe om și lăcomia este totdeauna pedepsită”. (Ați recunoscut, desigur, „Fata babei și fata moșneagului”). Educatoarea Elena Ripi (Grădinița „Electroaparataj”, sectorul 2) a desfășurat o convorbire de 35 de minute care a fost, în realitate, o sinteză, un fel de „recapitulare” inedită a cunoștințelor copiilor în domeniul literaturii accesibile lor. Ea a demonstrat pînă unde pot ajunge preșcolarii în exprimare — nu numai corectă și coerentă, ci și foarte expresivă. Ei au putut recunoaște și reproduce fragmente de povești în „stilul” autorului, și el uneori cunoscut (Creangă, Andersen), au diferențiat cele trei genuri după anumite indicii, pe măsura înțelegerii lor (basmul — cu împărați, cărașe, cai înaripați, vrăjitori — are începutul mai lung, povestea are începutul mai scurt și e mai scurtă, povestirea e un lucru adevărat), au recunoscut și au „clasat” personajele „bune” și „rele” într-o competiție pe grupe, au dovedit convingeri, sentimente și atitudini care educă viitoare trăsături de voință și caracter; respect față de muncă, perseverență, cinste, hărnicie, modestie, curaj. Iată cîteva „mostre” de vorbire dialogată: „pe cînd erau muștele cît găluștele”, „dă-i drumul, Marine, nu vezi că-i cit o lulea?”, „din lăstar s-a auzit un piuit sfîrșit”, „și nu s-a mai uitat înapoi, ca să nu-i slăbească hotărîrea”, „cu prețul vieții ei voia să-i scoată din vrăjă...” Unii au folosit chiar expresiile „personaje pozitive” și „negative”...

„Cei mai buni sportivi”

Educatoarea Marilena Rădulescu (Grădinița cu program prelungit nr. 243, sectorul 4) a condus aceeași grupă de copii de la intrarea lor în grădiniță, la trei ani. În două activități comune cu sarcini diferențiate — cea manuală colectivă intitulată „Ferma de păsări” și

cea de educație fizică „Cei mai buni sportivi” — ea și-a propus obiective mai dificile, dar care nu depășeau posibilitățile și particularitățile de vîrstă ale copiilor. Ferma a fost reconstituită cu migală — din coji de nucă, fulgi, pastă de hîrtie, chibrituri, boabe de fasole — prin operații de lipire, îndoire și îmbinare (lipirea mugurilor pe crengi, a fulgilor de corpul păsărilor), care solicitau toți mușchii mici ai mîinii. În final, copiii au simțit satisfacția muncii lor colective: macheta fermei luminată electric, cu gîrdulețe, pomi înmuguriți, plină de păsări de toate speciile. Iar „cei mai buni sportivi”, împărțiți în patru echipe și-au consolidat cele patru deprinderi motrice de bază efectuînd, pe rînd; mers în echilibru, săritură înainte de pe loc, săritură în înălțime pentru a atinge stegulețul suspendat, rostogolire. Toți copiii au trecut prin cele patru probe, dovedind viteză de reacție și execuție, îndemnare, o ținută corectă a corpului, ordine și disciplină. Efectul asupra dezvoltării organismului, a capacității sale și a rezistenței la efort este neîndoios, ca o contribuție salutară în pregătirea copiilor pentru a face față sarcinilor școlii. Și aici, este de menționat inițiativa creatoare a educatoarei, de a desfășura simultan cele patru exerciții cu întreaga grupă, constituită în echipe.

Schimburile de experiență ale educatoarelor, de cel mai bun augur, abia au început. Ele continuă să se desfășoare în toată țara. Le urăm succes deplin!

DOINA SĂNTIMBREANU

Experiența didactică, un bun colectiv

Miercuri 26 martie ora 12, la Școala generală nr. 53 din Capitală (directoare prof. Popița Vasiliu). Elevii din clase mai mari, așezați din loc în loc, de o parte și de alta a culbarului și a scărilor ne indică clasele în care se vor desfășura lecțiile din cadrul schimbului de experiență organizat în această zi pentru învățătorii ai clasei I din sectorul 2. Obiectivele discuției îl constituie lecția de dezvoltare a vorbirii. Se asistă la cele patru lecții — I A — inv. Constanța Ghelase; I B — inv. Iuliana Gregorius; I C — inv. Maria Ciubotaru și I D — inv. Elena Pănescu. Discuțiile, conduse de metodista comisiei — inv. Ana Stancu de la Școala generală nr. 85 sînt orientate de un bine documentat referat, avînd ca temă „Dezvoltarea vorbirii, mijloc de stimulare și formare a unei exprimări clare, concise, corecte”, prin care se readuc în atenția învățătoarelor prezente scopul acestor lecții și o gamă variată de metode și procedee didactice moderne care pot asigura îndeplinirea lui în condiții optime. Cu atît mai mult, cu cit aceste lecții au, de obicei, ca principale puncte de referință basmele, atît de îndrăgite de copii, unele cunoscute dinainte, de la grădiniță sau din familie. Acestea stimulează nu numai imaginația și participarea activă a elevilor, ci și creativitatea și originalitatea cadrului didactic în găsirea celor mai adecvate metode pentru fiecare asemenea lecție.

Din cuvîntul participanților la schimbul de experiență, organizat în ziua de 26 martie la Școala generală nr. 53, pentru o parte din învățătorii sectorului 2, am reținut următoarele preocupări: munca efectuată cu elevii clasei pentru însușirea unei limbi literare corecte, expresive, colorate, pentru dezvoltarea „simțului limbii” — în cadrul lecțiilor de dezvoltare a vorbirii nu se limitează doar la aceste lecții. Această sarcină instructiv-educativă este necesar să se realizeze în cadrul tuturor obiectelor de învățămînt din clasa I, din întreg ciclul primar. Pe de altă parte, lecțiile de dezvoltare a vorbirii urmăresc și transmiterea sau consolidarea unor cunoștințe noi — care, de fapt, constituie conținutul altor obiecte de învățămînt, precum, și educarea unor deprinderi de activitate și sentimente cu sferă largă de exercitare.

Am înțeles că aceste schimburi de experiență reușesc să realizeze, în timp, o bună cunoaștere a metodologiei predării, să ofere posibilitatea fiecărui cadru didactic, de a-și înfăptui o serioasă bază de informații utile, în primul rînd de noțiuni didactice și pedagogice, o importanță rezervă de idei pentru material didactic și, mai ales, să declanșeze acea emulație creatoare care conduce la o nouă calitate, superioară. Ele nefiind, în nici un caz, prilejuri de a „vina” greșeli pentru discriminări și ierarhizări dăunătoare a cadrelor didactice care predau, nici ocazii de a pregăti lecții festive, artificiale, fără finalitate constructivă.

V. ALEXANDRU

Cum acționăm pentru lichidarea repetenței la clasele I-IV și la ciclul gimnazial ?

La această rubrică pe care o vom continua în numerele viitoare ale revistei noastre, vom publica preocupări, experiențe, rezultate, materiale critice și alte aspecte ale acțiunii generale menite să asigure promovarea integrală a elevilor de elevi din primele cicluri de învățământ, precum și un nivel înalt de predare-însușire a procedurilor programelor școlare. Rubrica este deschisă tuturor colaboratorilor.

Clase fără repetenți!

Plenara Comitetului sindicatului învățământ Timișoara — care a avut loc în 20 martie a.c. la Școala generală nr. 24 — face parte din preocuparea constantă a organelor și organizațiilor sindicale — a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, care lucrează în învățământul timișean — de a găsi forme și modalități eficiente prin care să dea viață prevederilor Congresului al XII-lea al P.C.R., ale Congresului educației și învățământului, precum și îndemnelor calde, orientărilor clare formulate de secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu — cu ocazia deschiderii anului școlar și universitar, la Timișoara.

Dezbaterea temei: „Preocuparea organelor sindicale pentru ridicarea calității învățământului primar și eradicarea pe această bază a repetenței în clasele I—IV” a fost precedată de o serie

de activități organizate de către comitetul sindicatului, cu participarea birourilor grupelor sindicale din învățământul primar. Astfel, în colaborare cu Inspectoratul școlar, cu Casa corpului didactic s-au organizat schimburi de experiență între școlile primare și grădinițe, între clasele paralele din aceeași unitate, între școlile primare din diferite zone, precum și între învățătorii tineri și cei cu o experiență mai îndelungată, dintr-un anumit cartier.

În adunările grupelor sindicale s-au dezbătut concluziile desprinse din aceste activități și s-au stabilit modalități de valorificare a experienței didactice și organizatorice pozitive în scopul generalizării ei. Cu participarea inspectorilor școlari, a conducătorilor unităților s-au efectuat sondaje, studii, privind nivelul de pregătire al elevilor, eficiența procesului instructiv-educativ, combaterea mediocrității, a insuccesului

școlar, eradicarea repetenței în ciclul primar precum și cuprinderea și menținerea în școală a tuturor copiilor.

Din materialul prezentat în plenară, dar mai ales din cuvântul participanților — membri ai comitetului sindicatului, organizatori de grupă din învățământul primar, directori de școli, reprezentanți ai organizațiilor de partid și tineret, ai inspectoratului școlar, — a reieșit că în municipiul Timișoara s-au înregistrat rezultate bune în cuprinderea și școlarizarea copiilor în ciclul primar. S-a prezentat situația la sfârșitul trimestrului I comparativ cu cea înregistrată în anul trecut și deosebit de valoroase au fost concluziile ce s-au desprins, pentru activitatea de viitor și care vor constitui obiective ale activității sindicale, pentru perioada care urmează. Astfel, va trebui ca organele și organizațiile sindicale să acționeze cu mai multă perseverență pe linia formării unei concepții clare la toate cadrele didactice privind modernizarea procesului de învățământ în profunzimea sa, — planuri, programe, manuale, tehnologii. De asemenea, trebuie să conștientizeze întreaga masă a personalului didactic despre necesitatea modernizării procesului de învățământ și că aceasta începe cu modernizarea concepției dascălului. Organele sindicale trebuie să determine învățătorii care predau la clasele I—IV să înțeleagă că este necesară în munca lor permanentă informare, documentare, perfecționare psihopedagogică, metodică și de specialitate pentru a crește eficiența procesului de învățare-predare, pentru a forma deprinderile de muncă intelectuală la copiii de pe această treaptă de învățământ.

Birourile grupelor sindicale trebuie să se implice mai mult în formele de perfecționare organizate de Inspectoratul școlar, Casa corpului didactic și instituțiile de învățământ superior, să studieze și să valorifice experiența acumulată până în prezent, făcând în același timp propuneri pentru înnoirea formelor de perfecționare și reciclare a cadrelor didactice.

Comitetul sindicatului și-a propus să sprijine învățătorii să desfășoare o activitate de orientare școlară, fundamentată științific, în continuarea grădiniței — și care să contribuie la formarea priceperilor și deprinderilor, a unei atitudini concrete a copiilor față de muncă. În grupele sindicale să se organizeze acțiuni privind modalitățile de antrenare conștientă a elevilor în însușirea cunoștințelor, în formarea priceperilor și deprinderilor, folosirea metodelor active, organizarea activităților diferențiate, căi și mijloace de sprijinire a elevilor care întâmpină dificultăți la învățatură folosirea mijloacelor de învățământ, selectarea și dozarea temelor pentru acasă, valorificarea valențelor educative din fiecare lecție și altele.

În încheierea dezbaterii, Comitetul sindicatului a indicat activului sindical să se implice în schimb de experiență organizat de Ministerul Educației și învățământului între toate cadrele didactice

MARIA PETRAȘCU
președinta Comitetului sindicatului învățământ, Timișoara

FORUMUL TINEREI GENERAȚII

(Urmare din pagina 1)

pentru muncă și viață. Mutațiile care au avut loc în învățământ, racordarea permanentă a acestuia la cerințele vieții social-economice au impus abordarea într-o viziune nouă, de pe poziții active, a stilului și metodelor de muncă ale organizațiilor U.T.C. din școli, pentru sporirea contribuției acestora la traducerea în viață a hotărârilor de partid privind transformarea revoluționară a învățământului.

Putem aprecia că acțiunea organelor și organizațiilor U.T.C. din școli, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, s-a concentrat în următoarele direcții de acțiune:

— **Întărirea răspunderii politice a organelor și organizațiilor U.T.C., a fiecărui elev față de temeinica pregătire teoretică și practică;**

— **Educarea comunistă, revoluționară a elevilor, formarea lor în spiritul unor înalte trăsături moral-cetățenești, al ordinii și disciplinei;**

— **Creșterea preocupării organelor și organizațiilor U.T.C. din școli în vederea cuprinderii și satisfacerii prin acțiuni proprii a intereselor, aptitudinilor și dorințelor elevilor în direcția formării multilaterale pentru muncă și viață;**

— **Consolidarea politico-organizatorică a organizațiilor U.T.C. din școli și creșterea contribuției U.T.C. la rezolvarea operativă a problemelor învățământului, ale procesului instructiv-educativ din școli.**

Analiza activității organelor și organizațiilor U.T.C. din școli, realizată în cadrul adunărilor generale și al conferințelor orășenești, municipale și județene ale U.T.C., a relevat faptul că, pe planul formării unei conștiințe înaintate a elevilor față de muncă și învățatură și al creșterii răspunderii acestora pentru însușirea temeinică a cunoștințelor teoretice și practice, s-au înregistrat o serie de realizări care vizează **diminuarea treptată a numărului de corigenți și repetenți, sporirea eficienței formative a practicii tehnico-productive și încadrarea mai rapidă în producție a absolvenților, creșterea gradului de cuprindere al elevilor în concursurile pe obiecte și meserii, la acțiunile de informare și documentare științifică.**

Se poate aprecia că, în ansamblu, organizațiile U.T.C. din școli, sub conducerea organizațiilor de partid, au acționat în mod constant pentru asigurarea finalității sociale a învățământului, pentru încadrarea cu bune rezultate în producție a absolvenților învățământului liceal și profesional, ceea ce constituie, de altfel, principalul criteriu de evaluare a eficienței procesului instructiv-educativ și a activității politico-

organizatorice desfășurate de organele și organizațiile U.T.C. din școli în vederea pregătirii elevilor pentru muncă și viață.

Activitatea organelor și organizațiilor U.T.C. din școli oferă temeinice argumente pentru trecerea și în acest domeniu de la acumulări cantitative la o nouă calitate — **concept multidimensional — cuprinde ca rază de acțiune toate laturile vieții economico-sociale.** Iată de ce, necesitatea realizării unei noi calități în procesul instructiv-educativ capătă și pentru munca organizațiilor noastre valențe noi.

Realizarea unei noi calități în întreaga activitate politico-educativă a organelor și organizațiilor U.T.C., afirmarea unui stil de muncă revoluționar, vor trebui să devină, în viitor, deviza întregii activități, de zi cu zi, a fiecărei organizații U.T.C. Este de subliniat, în acest sens, că, pentru prima oară, tinerii patriei noastre beneficiază de un program unitar de acțiune care va contribui la întărirea unității tinerei generații, asigurând o continuitate firească în procesul de educație comunistă, de natură să conducă la creșterea rolului organizațiilor de tineret la înfăptuirea politicii partidului și statutului nostru.

Raportându-ne la exigențele impuse de transformările revoluționare ale școlii noastre ne propunem ca, în perspectivă, să acționăm pentru sporirea eforturilor organizațiilor noastre în vederea creșterii responsabilității elevilor față de temeinica lor pregătire teoretică și practică, cuprinderea largă în cercetarea științifică, în activitățile politico-educative, sportive și artistice, dezvoltarea unei puternice opinii de masă, intransigență față de orice acte de indisciplină în școală și în societate.

Pentru înfăptuirea cu bune rezultate a sarcinilor ce revin organizației noastre, vom acționa, și în perspectivă, cu toată hotărârea, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, pentru întărirea conlucrării cu ceilalți factori care au răspunderi pe linie educativă.

Forumul tinereții va constitui un nou prilej pentru a raporta secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, că tinerii patriei, indiferenți de naționalitate, sint hotărâți să acționeze neabătut pentru traducerea în viață a hotărârilor Congresului al XII-lea al P.C.R., a hotărârilor de partid și de stat, a indicațiilor și orientărilor secretarului general al partidului, răspunzând astfel, prin noi fapte de muncă, înalte încredere și prețuiri, grijii deosebite pe care partidul, secretarul său general, întregul nostru popor, le acordă tinerei generații.

OBIECTIV PRIORITYAR:

O nouă calitate în învățământ

Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățământ, Știință și Cultură a organizat, recent, la Ministerul Educației și învățământului, o instruire — schimb de experiență cu președinții comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățământ.

Cu acest prilej, președinții comisiilor — cadre cu o experiență valoroasă la catedră și în activitatea obștească, au informat asupra muncii depuse pentru **sprijinirea unității din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal în vederea ridicării nivelului calitativ al procesului instructiv-educativ**, conform sarcinilor izvorite din hotărârile Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român și ale Congresului educației și învățământului. Au fost subliniate eforturile depuse pentru cunoașterea și generalizarea experienței pozitive a cadrelor didactice în îmbunătățirea conținutului și metodelor de predare, pentru strinsa legare a procesului instructiv-educativ de viață, de producție, pentru dezvoltarea bazei didactico-materiale a școlilor, pentru cuprinderea la cursuri a tuturor copiilor de vîrstă școlară și asigurarea unei bune frecvențe, pentru îmbunătățirea nivelului de pregătire a elevilor pe toate treptele de învățământ. Totodată, s-au făcut referiri ample la activitatea desfășurată în vederea informării, documentării și perfecționării educatoarelor, învățătorilor, profesorilor și antrenării acestora în munca de cercetare științifică și de creare a noi mijloace de învățământ.

În încheiere, prof. Elena Ene, președinta Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ, Știință și Cultură, a subliniat sarcinile ce revin comisiilor județene ale sindicatelor din învățământ pentru implicarea mai pregnantă a acestora în activitatea de îmbunătățire a calității învățământului, pentru **întărirea climatului de muncă din școli și a responsabilității comuniste a cadrelor didactice față de pregătirea tinereții generații**, pentru perfecționarea profesională — de specialitate și psihopedagogică — a tuturor celor ce slujesc nobila operă de educare și instruire a copiilor patriei.

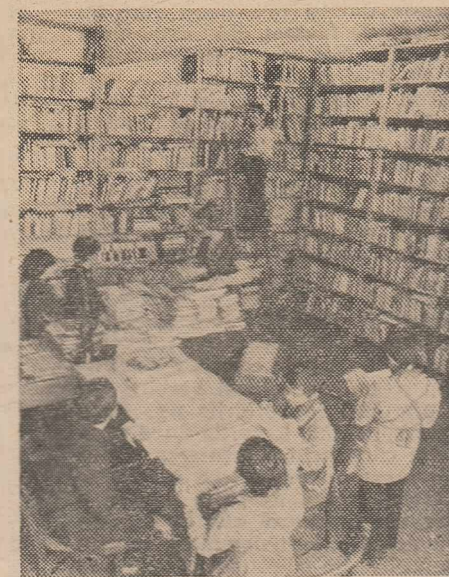
Comisia județeană pentru activitatea sindicatelor din învățământ Brașov a organizat schimburi de experiență între educatoarele de la grupele mari și învățătorii claselor I în scopul ridicării calității procesului instructiv-educativ. De asemenea, a fost inițiat un schimb de experiență în orașul Victoria, vizînd îmbunătățirea conținutului și metodelor predării, iar la Făgăraș, un alt schimb de experiență pentru stimularea inițiativelor de inovare a mijloacelor de învățământ.

În județul Hunedoara au loc întreceri între școlile de toate gradele pe

obiective privind școlarizarea, lichidarea pierderilor de copii în învățământul obligatoriu, înființarea unor cabinete pe specialități și a claselor multifuncționale la ciclul primar, crearea de noi mijloace de învățământ. Cu sprijinul Comitetului județean al sindicatelor din învățământ a fost organizată și o expoziție pe această temă și a fost inițiat un concurs „Școala noastră — casa noastră” care va duce la buna gospodărire și întreținere a locului de muncă al elevilor și profesorilor.

Zilele acestea a luat sfîrșit schimbul de experiență organizat, la Roman, de Comitetul U.S.I.S.C. și Oficiul central pentru mijloace de învățământ, cu sprijinul I.A.T.C., pe tema: „**Forumul de amatori în sprijinul realizării unei noi calități în învățământ**”. Au participat responsabili cluburilor sindicatelor din învățământ din întreaga țară.

Cu sprijinul Biroului executiv al Consiliului județean al sindicatelor în județul Sibiu a fost inițiat un studiu privind modul cum sint pregătiți elevii prin instruirea practică, măsurile luate de școlile generale pentru orientarea școlară și profesională a elevilor în raport cu cerințele județului, cum integrează în muncă tinerii absolvenți. Problematika reieșită a fost dezbătută într-o ședință la care au luat parte directorii și șefii de personal din întreprinderi, considerînd că acestea au răspunderi deosebite în pregătirea pentru muncă a tineretului și în popularizarea meseriilor.



Instantaneu la Biblioteca Școlii nr. 131 din sectorul 5 al Capitalei

Expoziție omagială — 2050 ani

Profesoara de limba și literatura latină **Augusta Buteanu**, de la Liceul de matematică-fizică nr. 1 din Baia Mare, a deschis, recent, în incinta liceului, o interesantă expoziție de ceramică și tapiserii pe teme din istoria autohtonă și mitologia latină și greacă. Colecția actuală (o parte dintre lucrări au alcătuit expoziția de la primul Congres de studii ovidiene, Constanța, 1972) se înscrie marelui eveniment de istorie bimilenară a poporului român.

Expresivității figurilor marilor personalități: Burebista, Decebal, Deceneu, Menemorut i se adaugă sugestivitatea exprimării alegorice a momentelor formării poporului nostru: încheștarea dintre stindardele celor două puteri, acvila și lupul cu trup de dragon (ceramică), soldați romani aruncându-și hainele de război (ceramică), familia istorică: soldatul roman și tinăra dacă înălțând pruncul (ceramică).

În jurul acestor lucrări care constituie nucleul expoziției se grupează celelalte obiecte care o alcătuiesc — expresii ale personajelor și întâmplărilor mitologice. Un loc aparte, conferit de deosebita sensibilitate și nuanțare a expresiei, îl reprezintă grupul tematic al exponatelor ce materializează starea de

spirit a poetului latin ale cărui destin și amintire au rămas împletite cu meștegurile anticului Tomis.

De notat că exponatele, precum și diaporitivele realizate după ele, permit profesoarei Augusta Buteanu interesante referiri interdisciplinare la predarea literaturilor latină, română și universală.

C. PĂUN



Școala — Teatru: Aceleași obiective

Și iată, ne-am îndeplinit un angajament luat de la tribuna Congresului educației și învățămîntului.

În numele colectivului teatrului „Ion Creangă”, arătăm, că, răspunzînd îndrumărilor personale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, vom organiza, pe o perioadă mai îndelungată în timp, spectacole-lecții. Teatrul vine astfel în întâmpinarea școlii, trăsînd acea punte care leagă catedra de scenă...

Paginile manualului școlar devin scene, capitolul literar devine tablou dramatic, eroii definiți în tușul cernelii tipografice, capătă contur în „carne și sînge” și mai ales vibrație scenică. Dorînd să venim în sprijinul școlii, am ales capitole mai importante din manualul de Literatură română. Și nu e vorba de un compendiu care să faciliteze studiul, ci de o modalitate de asimilare și mai sensibilă a „lecției” printr-un nou tip de metaforă realizat în incinta școlii — cea dramatică.

Am început cu un spectacol inspirat din capitolul Realismul în literatura română. Un grup — inimos — de actori, pe un scenariu semnat de G. Morărescu, au dat deci viață unor pagini din proza lui Creangă, Caragiale, Rebreanu, Camil Petrescu, Călinescu, Marin Preda. Lectura s-a îmbinat cu schița de mișcare, cu imaginile proiectate pe pînza albă a ecranului, cu jocul de lumină al proiectoarelor. Primul contact cu elevii l-am avut în sala de spectacole a Liceului de matematică-fizică „Gh. Șincai” din Capitală. Un debut la care, în egală măsură, au fost emoționanți interpretii și spectatorii. Un excelent prilej de a încerca experimentul, de a-l spori pe viitor cantitativ și calitativ.

Urmează o „lecție-teatru” Alecsandri,

o alta Caragiale, una dedicată poeziei contemporane, naturii românești etc. Scriitori, regizori, cadre didactice ne sînt însuflețiți colaboratori, în misiunea pe care ne-am asumat-o, conștienți de răspunderea artistului-educator, așa cum cu limpezime ne-a arătat-o tovarășul Nicolae Ceaușescu.

ALECU POPOVICI

Sere și solarii școlare

Recent, la Școala din Golești, s-a terminat construcția unei sere cu suprafața de 220 m.p. S-au făcut însămînțări pentru răsăduri de ardei iute, gras, tomate, varză ș.a. necesare solarilor școlii.

Această inițiativă nu este unică în județul Argeș. Ea ilustrează preocuparea Inspectoratului școlar județean Argeș pentru buna desfășurare a practicii agricole a elevilor din școlile rurale. Ținînd seama de condițiile pedo-climatice foarte variate de la o zonă la alta, de dotarea materială a școlilor și de sprijinul dat de unele unități economice, precum și de tradițiile locale, s-a extins în școlile rurale argeșene cultura legumelor în cîmp și în spații protejate. S-au realizat 5 000 m.p. de răsădnițe. Liceul agroindustrial Curtea de Argeș a îndeplinit cifra planificată de 10 000 m.p. de solarii, iar cele 207 școli din mediul rural au realizat 14 600 m.p. din cei 20 000 m.p. de solarii propuși. Pe lângă 20 de școli s-au înființat plantații intensive de meri, peri, ciresi și nucii. Pînă în prezent s-au plantat 4731 de pomi și 1165 de nucii. De asemenea, 7 000 butuci de coacăz, zmeură,trandafiri pentru dulceață și 5 000 stâlioni de căpșuni. În gospodăriile anexe organizate de școli s-au achiziționat 46 de porci, 63 de iepuri matcă pentru reproducție și 80 de familii de albine.

OANA ANDREESCU

OLIMPIADELE ȘCOLARE

În această vacanță de primăvară s-au desfășurat sub auspiciile Festivalului Național „Cîntarea României” etapa pe țară a Olimpiadelor școlare. Intrată în tradiția învățămîntului românesc, aceste concursuri reprezintă un mijloc de selecționare și de stimulare a elevilor cu aptitudini reale către un anumit domeniu de studiu, un prilej de evaluare, la cotele cele mai înalte, a pregătirii pe care o desfășoară profesorii din școlile generale și licee. Publicăm mai jos numele elevilor care au obținut premiul I la faza pe țară a Olimpiadelor școlare:

LIMBA ROMÂNĂ

Licee de filologie-istorie, pedagogice și de artă

Diana Storin, Liceul de filologie-istorie „Nicolae Tonitza”, București — clasa a IX-a; Pompiliu Crăciunescu, Liceul pedagogic din Drobeta-Turnu Severin — clasa a X-a; Mona Păiu, Liceul „Mihai Eminescu”, din Iași — clasa a XI-a; Marina Meliu, Liceul „Mihai Eminescu”, din Constanța — clasa a XII-a.

Licee industriale și de matematică-fizică:

Aurelian Pavelescu, Liceul „Vasile Roaită” din Rimnicu Vilcea — clasa a IX-a; Mihaela Gheorghe, Liceul „I. L. Caragiale” din Ploiești — clasa a X-a; Daniela Iordache, Liceul „I. L. Caragiale”, din București — clasa a XII-a; Mariana Dumitriu, Liceul de informatică din Iași — clasa a XII-a.

Școli gimnaziale

Gabriela Deaconu, Școala nr. 23, din Ploiești — clasa a VII-a; Sinziana Niculescu, Școala nr. 1, din Tirgoviste — clasa a VIII-a.

MATEMATICĂ:

Cristian Lenard, Liceul de matematică-fizică nr. 2, din Cluj-Napoca — clasa a IX-a; Ion Moraru, Liceul de matematică-fizică nr. 6, din București — clasa a X-a; Petrescu Mihai, Liceul de matematică-fizică nr. 2 din București — clasa a XI-a; Victor Nistor, Liceul de matematică-fizică nr. 1, din București — clasa a XII-a.

FIZICĂ

Agneș Kerekes, Lic. de mat.-fizică nr. 3 din Cluj-Napoca — clasa a VII-a;

Mihail Nour, Școala nr. 12, din București — clasa a VIII-a; Daniel Ion-Silagy, Liceul „Decebal” din Deva — clasa a IX-a; Iulia Caraciuc, Liceul de matematică-fizică nr. 2, din București — clasa a X-a; Luminița Stoian, Liceul „Nicolae Bălcescu” din București — clasa a XI-a; Ion Kosztin, Liceul „Andrei Mureșanu” din Dej — clasa a XII-a.

CHIMIE

Luminița Bărbulescu, Școala nr. 71, din București — clasa a VIII-a; Alina Pătrașcu, Liceul industrial de chimie din Ploiești — clasa a IX-a; Doina Năfornită, Liceul „Vasile Alecsandri” din Bacău — clasa a X-a; Mircea Florea, Liceul industrial de chimie, din Tirgu Mureș — clasa a XI-a; Luminița Barbu, Liceul industrial de chimie din Pitești — clasa a XII-a;

BIOLOGIE

Cristina Bocean, Școala nr. 13, din Timișoara — clasa a VIII-a; Camelia Andrei, Liceul pedagogic din Buzău — clasa a XI-a.

ISTORIE

Camelia Săndulescu, din Găești — clasa a VIII-a; Florin Curta, din București — clasa a IX-a; Ion Ciocan, din Videle — clasa a X-a; Adrian Husar, din Tirgu Mureș — clasa a XI-a.

FIZIOLOGIE

Ana Csomos, Liceul „Ion Slavici” din Arad, Tatiana Vărzaru, Liceul de filologie-istorie din Craiova.

ECONOMIE POLITICĂ, POLITICĂ ECONOMICĂ A P.C.R.

Licee

Melania Nincov, Liceul de filologie-istorie din Timișoara — clasa a IX-a; Anișoara Bobeja, Liceul de matematică-fizică din Birlad — clasa a XII-a.

Licee economice

Dana Mihaela-Eșeanu, Liceul economic din Sibiu — clasa a IX-a; Angelica Anthoni, Liceul economic din Suceava — clasa a XII-a.



Elevi, lucrînd în livada Fermei experimentale a I.A.S. din județul Ilfov

BREVIAR

S-a încheiat vacanța de primăvară a elevilor. Copiii de pe întinsul patriei s-au recreat, s-au jucat în aer liber, au participat la excursii însoțiți de învățători și profesori. Chiar dacă primăvara a fost capricioasă, cu lapoviță și ninsori, printre ferestrele norilor au răsunat, înalte, cîntecele lor de drumeție, iar în sufletul curat al copiilor a fost un soare continuu. O corespondență numeroasă, pe tema vacanței, a sosit, evident, și în redacția noastră. Sînt plicuri de toate culorile, ca înseși știrile pe care le conțin. Din Brașov și din alte județe montane, de pildă, sîntem informați despre... întrecerile de schi și săniuțe care au avut loc, în vreme ce dinspre Mehedinți și Caraș-Severin ne vin vești mult mai primăvăratică, cum ar fi organizarea unor ample și reușite excursii sau inițiativa plantării unor arbori, a unor livezi. Vacanța s-a încheiat, lăsînd în sufletul tuturor copiilor patriei — români, maghiari, germani și de alte naționalități — ca toate vacanțele, impresii vii, de neuitat. Acum copiii își reiau locul în bănci, odihniți și frumoși, cum par să fie și aceste ultime zile de aprilie. Sînt pregătiți pentru „asaltul” ultimei „redate” care în limbaj prozaic se mai numește trimestrul al treilea. ● **Liceul pedagogic din Brăila** a sărbătorit zece ani de la înființarea sa, precum și împlinirea a 142 de ani de la întemeierea învățămîntului pedagogic brăilean. La aniversare au

participat reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățămîntului, ai organelor locale de partid și de stat, profesori și absolvenți ai liceului. Acțiunea a fost întregită de un montaj literar-artist, precum și de o masă rotundă pe tema perfecționării învățămîntului pedagogic românesc. (Inv. pens. Ilie I. Mirea). ● „Politehnizarea învățămîntului — factor determinant în integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția” și „Modalități de organizare ergonomică a locului de muncă în atelierele școlare” sînt titlurile a două schimburi de experiență organizate la grupurile școlare din Pucioasa și Moreni. (Prof. Nicolae Oprea, directorul Casei corpului didactic a județului Dimbovița). ● **Inspectoratul școlar și Casa corpului didactic din municipiul București** au editat două caiete metodice: „În sprijinul activității pedagogului școlar” și „Instruirea practică în școală”. Beneficiarii respectivelor tipărituri se deduc din înseși titlurile acestora. Tot Casa corpului didactic din municipiul București găzduiește și o interesantă expoziție de pictură semnată de Gheorghiuța Cosma. ● **Membrii cenealului „Al. Macedonski”** al Casei corpului didactic din județul Dolj și-au reunit lucrările literare într-o frumoasă culegere de versuri și proză, intitulată „Arborii timpului”. Mulți dintre cei prezenți în culegere vădesc un real talent. ● La **Liceul industrial din Zimnicea** a luat ființă un cîneclub școlar, condus de prof. Ștefan Tiță. Primul film realizat de micii cineamatori, cum e și de așteptat: despre propria lor școală. (Prof. Marin Gh. Cazacu). ● **Liceul de matematică-fizică**

„V. Roaită” din Rm. Vilcea a fost gazda simpozionului cu tema „Introducerea elementelor de civilizație și cultură ale popoarelor în lecțiile de limbi moderne”. La reușita acțiunii și-au adus contribuția cadre didactice de la universitățile din București și Craiova. Elevii aceleiași școli au prezentat apoi un frumos program artistic în limbile străine pe care le studiază. (Prof. Nicolae Tănăsioiu, inspector la Inspectoratul școlar al județului Vilcea). ● Tot pe tema însușirii limbilor moderne notăm și sesiunea de comunicări de la **Liceul agroindustrial din Timișoara**, la care au prezentat lucrări cadre didactice din mai multe licee ale orașului de pe Bega. ● „Automatic condei” se numește revista **Liceului de informatică din Cluj-Napoca**. Numărul 4 /1980 care ne-a parvenit se distinge prin lucrări de o înaltă ținută științifică și printr-o frumoasă prezentare grafică. Felicitări! ● Societatea științifică școlară de chimie și fizică de pe lângă **Liceul de matematică și fizică din Găești-Dimbovița** pare a fi foarte activă: de curînd ne-a trimis invitația de a participa la cea de a XVII-a sesiune de comunicări și referate științifice. Programul, deosebit de bogat, s-a desfășurat pe două mari secțiuni: 1) „Tehnologie chimică”; 2) „Chimie generală”. ● La **Școala nr. 13 din Ploiești** se desfășoară o suită de manifestări dedicate aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent: expoziții, recitale de poezii, lecturi istorice etc. (Inv. Ioana Negreață).

D. CICHIRĂ

R. S. CEHOSLOVACĂ

Grădinița din Lodénice

Într-o dimineață, săptămîna trecută, pe o vreme rece, dar însorită, după o scurtă ninsoră așternută subțire peste dealurile molcome dintre Praga și Pilsen, copiii muncitoarelor și muncitorilor de la Întreprinderea de discuri din Lodénice (se citește Lodienițe) din raionul Beroun, se ocupau — pe grupe corespunzătoare vîrstelor de 3, 4 și 5 ani — cu tot felul de jocuri, dintre care unele înscrise de educatoare în caietele de planificare a activităților, iar altele stimulate de omaturile care bătușeră și în ferestre.

Întreprinderea de discuri — despre care ing. Miloș Vavra, directorul ei adjuncț, ne spune că produce peste 11 milioane de discuri pe an pentru editurile „Suprafon“, „Panton“ și altele — în care peste 70% din mina de lucru este asigurată de femei — a construit anul trecut o grădiniță pe care au și inaugurat-o la 14 septembrie 1979. („Era într-o vineri“ ! își amintește Vera Foldova, directoarea grădiniței, evocînd munca febrilă depusă de muncitoarele și muncitorii întreprinderii pentru a asigura darea grădiniței în folosință la 14 septembrie, dată pentru care se pregătise spectacolul festiv, se trimisese invitațiile și se așteptau oaspeți, deși încă în ajun și, în noaptea care a precedat festivitatea s-a mai pus tencuială, s-au mai spălat geamuri, s-au montat conducte și s-a instalat mobilier).

Corespunzător sistemului cehoslovac de organizare a grădinițelor, acestea aparțin fie consiliilor populare, fie întreprinderilor. Grădinița care aparține Întreprinderii de discuri din Lodénice a fost finanțată de întreprindere, care a amplasat-o între blocurile de locuințe și întreprindere. („Am construit și un podeț de beton pentru ca să scurtăm calea muncitoarelor și a copiilor de acasă pînă la grădiniță“, ne mai spune un tînăr tehnician din întreprindere venit, în timpul său liber, să dea o mîna de ajutor pentru verificarea unei instalații frigorifice).

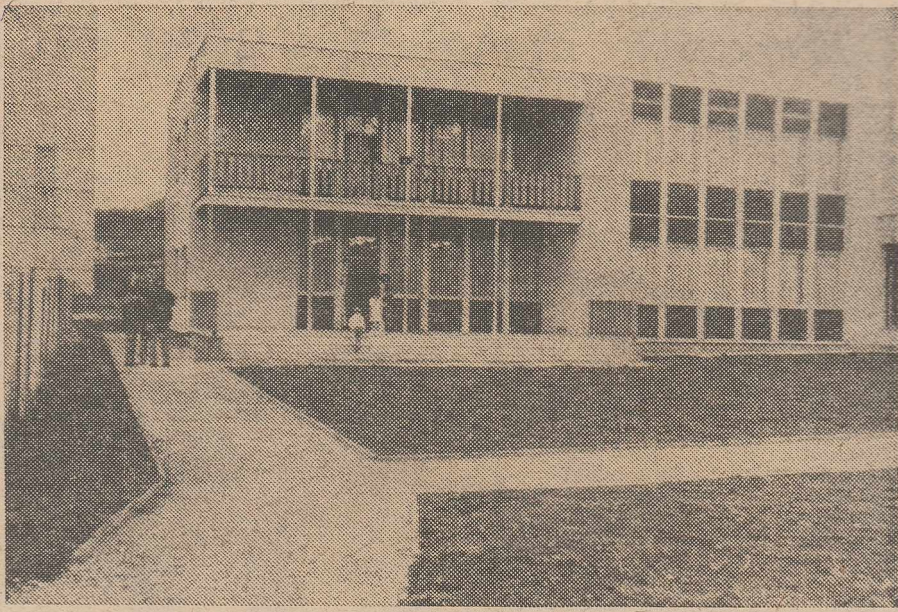
Construcția grădiniței, realizată după un proiect care a asigurat bune condiții de lucru cu copiii, are un „bloc de lucru“ separat pentru preșcolarii din grupa mică de 3 ani, cu intrarea lor, și dispunînd de o garderobă unde sînt trecuți de la îmbrăcămînta „civilă“, la șorțulețele de preșcolari, un grup igienic cu chiuvete ca pentru pitici, montate la circa 40 de centimetri de la podea, o cameră mică cu 2 pătuțuri de izolare provizorie pentru eventualitatea

unor îmbolnăviri, o cameră de activități, o sală de mese unde se pot desfășura și activități, o bucătărie cu mesele sale corespunzătoare, camera de lucru pentru educatoare și o cămaruță-depozit pentru materialele didactice; asemănătoare sînt și „blocurile de lucru“ pentru grupa de 5 ani, aflate la parter în altă parte a clădirii, și pentru grupa de 4 ani, situate la etajul I deasupra celui pentru grupa de 5 ani, ambele avînd intrarea lor separată față de „blocul de lucru“ al celor de 3 ani. Se mai aflau încă în lucru unele instalații la camerele frigorifice și depozitele de alimente, la liftul pentru urcat vasele cu mîncarea de la bucătărie pînă în sufrageriile grupurilor de copii de 4 și 5 ani, precum și alte cîteva lucrări, care își așteptau rîndul de a fi încheiate.

„Aceasta, ne spune Ludmila Jelinkova, inspectoare pentru grădinițe la Secția raională de învățămînt, este cea mai nouă grădiniță din raion și chiar din împrejurimi; în Lodénice mai funcționează pentru copiii cetățenilor din localitate și grădinița Consiliului popular care, avînd o vechime de mult mai mulți ani, se află într-o clădire adaptată ca foarte multe grădinițe din țară, cerințelor de organizare a muncii cu preșcolarii și unde, pînă la construirea grădinițelor de întreprindere, au fost primiți și copiii muncitorilor de la Întreprinderea de discuri.

Din relatările gazdelor am reținut și faptul că adunarea părinților a ales un președinte care sprijină activitatea grădiniței și că educatoarele se ocupă și de pregătirea părinților cărora le asigură sub forme variate consultații pedagogice.

La grupa mică — într-o cameră de activități în care toți piticii stăteau jos pe mochetă, strînși roată în jurul educatoarei se întîmplase un lucru... foarte neplăcut: se rătăciseră toți copiii unor păsări și animale ale căror poze se aflau prinse pe o tablă magnetică. Copiii căutau cu ajutorul educatoarei să pună fiecare puț lingă mama lui. Educatoarea le arată poza unui puț de găină. „Cine e mama lui?“ întrebă educatoarea. O piticuță se ridică, ia poza puțului și o pune lingă găina. Apoi, întrebată de educatoare, spune clar cum piute puțul și cum cotodăcește găina. Cu mielul a fost ceva mai greu. Nici un copil nu știa cum face mielul cînd se rătăcește de mama lui, ba nu știau nici chiar cine este mama lui. Cînd au reușit să afle, cu ajutorul educatoarei, toată grupa mică behăia de



Grădinița Întreprinderii de discuri din Lodénice — Beroun

parcă copiii înșiși erau mieii rătăciți din turma oilor.

Am lăsat grupa mică să-și desfășoare mai departe activitatea de dezvoltare a vorbirii și am urmărit o altă activitate la grupa de 5 ani, acolo unde în aceste luni — așa cum spunea educatoarea respectivei grupe — se „șlefuieste“ toată pregătirea pentru intrarea în clasa I făcută vreme de trei ani pentru copiii din această grupă. Stînd pe scăunele, copiii urmăreau, în fața unui tablou de dimensiunile a două pagini mari de ziar diferite activități ale unor oameni, dintre care unul ara, iar altul cioplea lemne, un altul pava un drum, un altul instala pe un stîlp firele de telefon ș.a.m.d. Era o activitate despre meserii și profesii, la care, pe lîngă tabloul confecționat de întreprinderea de material didactic „Comenius“, educatoarea folosea o serie întreagă de alte materiale confecționate de grupul educatoarelor din grădiniță. (Directoarea grădiniței — așa cum aveam să aflăm ulterior — este și creatoarea unor cuburi confecționate din resturi de bum-bac îmbrăcate în masă plastică, cu ajutorul cărora copiii pot organiza numeroase activități de construcții, jocuri, punîndu-le folosii și ca scăunele).

În grădinițe, educatoarele — ajutate mai ales de mamele copiilor — confecționează în mod curent mijloace didactice cu ajutorul cărora organizează activități cit mai strîns legate de elementele și aspectele specifice ale localității, anotimpurilor și unor evenimente cum sînt sărbătorirea zilei de

8 Martie, Ziua internațională a copilului ș.a. Aceste mijloace didactice create ad-hoc sînt de cele mai multe ori lăsate în seama copiilor care se joacă cu ele și apoi le așează la locul lor, în rafturile în care sînt păstrate.

În grădinița Întreprinderii de discuri din Lodénice copiii se jucau, se întreceau să rezolve situațiile propuse de educatoare, se pregăteau pentru viitoarea lor condiție de școlar. Directoarea grădiniței ne mai spune că peste puțină vreme copiii vor lua masa, se vor odihni și vor fi luați acasă de părinții lor. Pentru noi, ca educatoare, a daugă directoarea, grădinița este un fel de mică școală, fapt de care am reușit să-i convingem și pe părinți, astăzi, dispărînd cu totul, cred, părerea greșită după care grădinița ar fi un fel de „garderobă de copii“, unde ar fi lăsați doar ca mamele lor să se afle liniștite la lucru în uzină.

Într-adevăr, noua grădiniță din Lodénice — operă a muncitoarelor și muncitorilor Întreprinderii de discuri din localitate — este o „mică școală“, primă treaptă de învățămînt în care copiii capătă cunoștințe și își formează deprinderi utile pentru viitoarea lor muncă și viață de școlar.

Plecînd, m-am mai uitat o dată spre clădirea grădiniței; educatoarea de la grupa de 4 ani, deschisese o fereastră de pe care minuțe mici adunau zăpada, probabil pentru o activitate în care și zăpada își avea rostul ei.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

In sprijinul educării elevilor în spiritul economiei

CASELE DE ECONOMII ȘCOLARE

Deprinderea de a economisi și de a chibzui fiecare leu, atît de folositoare în întreaga viață, se formează, după cum se cunoaște, încă din primii ani de școală. Un leu, doi sau cinci lei păstrați de elevi pe instrumentele de economisire introduse de Casa de Economii și Consemnațiuni, special pentru ei, constituie dovezi elocvente că micii depunători prețuiesc economia și că aceste instrumente de economisire adecvate vîrstei și preocupărilor lor, îi ajută în mod practic să-și „gospodărească“ sumele mici de care dispun.

Pornind de la necesitatea formării și dezvoltării spiritului de economie al elevilor și reluînd o tradiție mai veche în țara noastră, Casa de Economii și Consemnațiuni în colaborare cu Ministerul Educației și Învățămîntului au inițiat organizarea de case de economii școlare. Cele aproape 150 de astfel de „nuclee“ existente în școli, de formare a viitorilor depunători consecvenți la C.E.C. au reușit, printr-o bună organizare a activității pe această linie, să obțină rezultate pozitive atrăgînd în acțiunea de economisire, un număr mai mare de elevi, înce-

pînd chiar cu cei din clasele I—IV și, totodată, să-i obișnuiască pe elevi cu efectuarea de către ei înșiși a unor operații pe instrumentele de economisire specifice.

Iată cîteva din aspectele principale ale activității caselor de economii școlare.

MODUL DE ORGANIZARE ȘI DE FUNCȚIONARE AL CASELOR DE ECONOMII ȘCOLARE

Fiecare casă de economii școlară se organizează și funcționează pe școală sub conducerea unui comitet format din președinte, secretar și cel mult 9 membri, dintre care un delegat al comitetului cetățenesc de părinți, desemnat de acesta și cite un delegat al organizației U.T.C. și de pionieri din școala respectivă.

Pentru bunul mers al activității casei de economii școlare, fiecare clasă alege un elev responsabil cu acțiunea de economisire pe clasă. Alegerea se face într-o ședință condusă de profesorul diriginte.

Comitetul casei de economii școlare se alege în fiecare an în cadrul

unei adunări a elevilor depunători la C.E.C.

SARCINILE ȘI ATRIBUȚIILE COMITETULUI CASEI DE ECONOMII ȘCOLARE

● Veghează ca primirea economiilor de la elevi să se facă cu respectarea strictă a principiului voluntariatului în efectuarea depunerilor.

● Examinează și soluționează problemele ce se ivesc în legătură cu activitatea casei de economii școlare.

● Organizează acțiuni de informare a elevilor asupra foloaselor economisirii, gospodăririi cu chibzuință a banilor și păstrării banilor la C.E.C., în scopul dezvoltării spiritului de economie al acestora.

● Informează la sfîrșitul anului școlar adunarea generală a elevilor asupra realizărilor obținute de casa de economii școlară și asupra stadiului de dezvoltare a acțiunii de economisire în școala respectivă.

OPERAȚII EFECTUATE DE CASELE DE ECONOMII ȘCOLARE

Casele de economii școlare efectuează operații de primire și restituire a depunerilor pe librete de economii pentru elevi, pe foi cu timbre de economii, pe cecuri de economii școlare, precum și pe librete

de economii emise elevilor de unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni. Depunerile și restituirile pe libretele de economii pentru elevi se efectuează numai de casele de economii școlare care le-au emis.

Sumele depuse se restituie imediat la cererea elevilor depunători.

În ceea ce privește depunerile efectuate pe libretele de economii pentru elevi, acestea se păstrează la C.E.C. de fiecare casă de economii școlară, pe un libret de economii cu dobîndă, emis pe numele acestuia. În acest libret se înregistrează global, atît economiile individuale ale elevilor, cit și economiile comune provenite din activitățile patriotice și obștești prestate de elevi.

★

● Casa de Economii și Consemnațiuni acordă, la depunerile pe libretele de economii emise pe numele casei de economii școlare, o dobîndă de 3,5% pe an.

Dobînda euvenită pentru depunerile efectuate pe libretul de economii al casei de economii școlare poate fi utilizată (pe baza hotărîrii adunării generale a casei de economii școlare) pentru diferite acțiuni colective: procurări de material didactic și, respectiv, organizarea de excursii ș.a., precum și pentru acordarea de premii individuale.